

FORTE:

Forskningsrådet för
hälsa, arbetsliv och välfärd

Fortes årsredovisning

2017

Förord

Forskningens roll är av stor betydelse för vårt samhälles förmåga att möta de utmaningar vi ställs inför. Men också för att hjälpa beslutsfattare och samhällsaktörer att göra rätt avvägningar i svåra situationer.

Forte har till uppgift att finansiera forskning inom hälsa, arbetsliv och välfärd. Under 2017 har vi fattat beslut om stöd till ett stort antal forskningsprojekt inom våra områden. I 2017 års öppna utlysning beviljade vi 306 miljoner kronor i bidrag till 89 forskningsprojekt. Projekten spänner över ett brett spektrum av frågor – alla viktiga för framtiden och vårt samhälles utveckling. Det ska bli spännande att följa och ta del av deras forskningsresultat framöver.

Under året har vi också beviljat 61 miljoner kronor till arbetslivsforskning. Ett område där forskningsbaserad kunskap är viktigare än någonsin. Ökar arbetsrelaterad stress risken för diabetes? Finns det ett samband mellan nattarbete och hjärtsjukdomar? Och hur påverkar socioekonomiska faktorer och utbildning ungas vägar på arbetsmarknaden? Det är bara några av de forskningsfrågor som nu undersöks.

Under 2017 fattade riksdagen beslut om den forskningspolitiska propositionen *Kunskap i samverkan*, som ska dra upp riktlinjerna för forskningspolitiken de kommande tio åren. Regeringen slår fast att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation och ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer.

I samband med beslutet aviserades en särskild satsning på sex tioåriga nationella forskningsprogram. Forte har ansvar för två av dem: *Tillämpad välfärdsforskning* och *arbetslivsforskning*. Det nationella forskningsprogrammet inom tillämpad välfärd ska arbeta för att förbättra kunskapsläget inom socialtjänsten, och arbetslivsprogrammet för att öka förståelsen för hur vi skapar en väl fungerande arbetsmarknad och ett hållbart arbetsliv. Det är ett viktigt arbete som nu påbörjats.

Fortes ansvarsområden hälsa, arbetsliv och välfärd rymmer viktiga samhällsfrågor även ur ett internationellt perspektiv. Forte arbetar aktivt med att främja internationella forskningssamarbeten och ökad rörlighet både inom och utanför Europa. Under året har Forte tagit fram en internationell strategi för 2017–2020. Den visar hur aktiviteter med internationell dimension ska bidra till och förstärka Fortes arbete utifrån vår övergripande strategiska agenda. Där ingår att bidra till och verka för genomförandet av Agenda 2030.

Vi har under året arrangerat en rad populära frukostseminarium, ofta fullsatta, där vi lyft fram forskningens betydelse för vårt samhälle, men också kunnat belysa kunskapsluckor. Det har handlat om ångest och depression hos äldre, sjukfrånvaro, segregation samt intellektuell funktionsnedsättning och arbete. Under årets sista månad bjöd vi in

till ett frukostseminarium om sexuella trakasserier. I kölvattnet av den omfattande #metoo-rörelsen var det viktigt för oss på Forte att bidra till fortsatta diskussioner och samtidigt lyfta fram befintlig forskning och beskriva kunskapsläget kring ämnet.

Under 2018 fortsätter vi vårt viktiga arbete med att stärka forskningen inom hälsa, arbetsliv och välfärd. Följ oss gärna på resan.

Stockholm, 15 februari 2018

Ethel Forsberg
Generaldirektör

Innehåll

Förord.....	1
Resultatredovisning.....	6
1. Om Forte.....	6
1.1 Våra huvudområden.....	6
1.2 Vårt uppdrag – finansiering, utvärdering, kommunikation.....	6
2. Strategisk forskningsfinansiering.....	8
2.1 Forskning på eftersatta men för samhället viktiga områden.....	8
2.2 Fortes nationella samordningsområden.....	9
2.3 Innovativ och praktisknära forskning samt implementeringsforskning.....	11
2.4 Ökad delaktighet av olika intressenter och målgrupper.....	13
2.5 Främja nydisputerade forskare.....	14
3. Forskningsstöd under 2017 i siffror.....	18
3.1 Inkomna och beviljade ansökningar.....	18
3.2. Nya bidragsmottagare av projektbidrag.....	20
3.3. Sökt och beviljat belopp för projektbidrag.....	20
3.4. Fördelning mellan stödformer.....	21
3.5. Fördelning mellan medelsförvaltare.....	24
3.6. Könsfördelning.....	26
4. Uppdrag och särskilda insatser under 2017.....	29
4.1 Satsningar i propositionen Kunskap i samverkan.....	29
4.2 Nyttiggörande av forskningssatsningar inom företagshälsovård.....	33
4.3 Forskning om arbetsmiljö i kvinnodominerade sektorer.....	33
4.4 Satsningar i propositionen Forskning och innovation.....	34
4.5 Forskningsbaserad kunskap inom psykisk ohälsa och psykiatri.....	36
4.6 Åtgärder inom life science-området.....	37
4.7 Kartläggning av ungdomsforskning.....	38
4.8 Samverkan med andra statliga forskningsfinansiärer.....	38
4.9 Samverkan med Rådet för styrning med kunskap.....	38
4.10 Forskningssatsning för ökad kunskap om insatsernas betydelse för återgång i arbete (Rehsam).....	39
4.11 Socialfondens temaplattform för hållbart arbetsliv.....	40
5. Organisation, personal och prestationer.....	41

5.1 Kompetensförsörjning	41
5.2 Sjukfrånvaro	41
5.3 Jämställdhetsintegrering i Fortes verksamhet.....	42
5.4 Prestationer	44
6. Internationellt	47
6.1 EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020	47
6.2 Nordiska och europeiska samarbeten utanför Horisont 2020.....	48
6.3 Samarbeten med länder utanför Europa.....	49
6.4 Nationell samverkan för internationalisering	50
7. Kommunikation.....	52
7.1 Målgruppsanpassad och effektiv kommunikation	52
7.2 Konferenser, seminarier och möten.....	52
7.3 Webb.....	54
7.4 Nyhetsbrev	54
7.5 Sociala medier	54
7.6 Publikationer.....	55
7.7 Stöd till kommunikation och samverkan.....	55
Finansiell redovisning	57
1. Resultaträkning	57
2. Balansräkning.....	58
3. Anslagsredovisning.....	60
4. Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen	61
5. Tilläggsupplysningar och noter.....	62
6. Sammanställning över väsentliga uppgifter	71

RESULTATREDOVISNING

1. Om Forte

Forte, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, är en statlig myndighet under Socialdepartementet. Vi främjar och stödjer grundforskning och behovsstyrd forskning inom områdena hälsa, arbetsliv och välfärd. Forte verkar för en kunskapsbaserad utveckling mot ett samhälle med god och jämlik hälsa, en inkluderande arbetsmarknad och en väl fungerande välfärd.

1.1 Våra huvudområden

Enligt förordning (2007:1431) med instruktion har Forte till uppgift att främja samt stödja grundforskning och behovsstyrd forskning på *arbetslivsområdet* samt inom *social- och folkhälsovetenskap*. Social- och folkhälsovetenskap är två mycket breda och delvis överlappande vetenskapsområden. Forskning inom arbetslivsområdet bedrivs inom både socialvetenskapen och folkhälsovetenskapen. Forte har valt att, i presentation av utlysningar och uppföljning av vår finansiering, fokusera på våra forskningsområden, *hälsa, arbetsliv* och *välfärd*. Detta för att undvika överlappningar, och för att tydliggöra forskningsområden snarare än vetenskapsområden. I årsredovisningen redovisas därför hur vårt forskningsstöd fördelats inom områdena hälsa, arbetsliv och välfärd.

1.2 Vårt uppdrag – finansiering, utvärdering, kommunikation

Forte har till uppgift att finansiera både grundforskning och behovsstyrd forskning. Det betyder att vi både stödjer forskning som syftar till att öka kunskapen men inte har ett givet tillämpningsområde, och att vi stödjer forskning som ska möta olika utmaningar och behov i samhället. Under 2017 betalade Forte ut forskningsstöd om totalt 618 miljoner kronor.

I Fortes uppdrag ingår att identifiera områden där mer forskning behövs. Det inkluderar även att främja och ta initiativ till den forskning som kan tillgodose forskningsbehoven. Vi kartlägger kunskapsläget inom Fortes områden genom utvärderingar, kunskapsöversikter och kontinuerlig dialog med forskare och andra samhällsaktörer.

Fortes områden överlappar och påverkar varandra. Forskningsfrågorna inom hälsa, arbetsliv, och välfärd är ofta mång- och tvärvetenskapliga och berör inte sällan flera samhällssektorer. Därför främjar och initierar Forte forskning som är såväl ämnesspecifik som mång- och tvärvetenskaplig och tvärsektoriell.

I vår instruktion från regeringen står att Forte ska ansvara för kommunikation om forskning och forskningsresultat. Vi ska också främja och ta initiativ till vetenskaplig publicering, kunskapsförmedling och dialog om den forskning vi finansierar. Forte främjar en aktiv dialog kring hälsa, arbetsliv och välfärd, för att utgöra en brygga mellan forskning och praktik.

Tabell 1.1. Fortes ramanslag perioden 2013–2017 (exklusive förvaltningsanslag)

Anslag (tkr)	2013	2014	2015	2016	2017
Uo 09 7:2 ap. 1	474 378	512 442	511 374	505 732	546 998
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning (Ramanslag)					
Uo 09 4:5 ap. 12	30 000	35 000	36 000	36 000	36 000
Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken: Forskning inom äldre-området (Ramanslag)					
Uo 14 2:5 ap. 3	0	0	2 000	8 000	15 000
Forskning om arbetsliv: Forte (Ramanslag)					
Summa	504 378	547 442	549 374	549 732	597 998

2. Strategisk forskningsfinansiering

2.1 Forskning på eftersatta men för samhället viktiga områden

Forte har under året gjort flera insatser för att stärka analysen av forskningsbehov och kunskapsluckor inom eftersatta och samhällsviktiga områden. Detta arbete har bland annat bedrivits inom Fortes samordningsområden. Läs mer om det arbetet i avsnitt

2.2 *Fortes nationella samordningsområden.*

Forte har också fortsatt arbetet med att utveckla ett forskningsbokslut, som årligen sammanfattar myndighetens finansieringsverksamhet. Forskningsbokslut som metod används för att identifiera vilken forskning som pågår och var behov av ytterligare finansiering finns.

Även inom ramen för Fortes uppdrag i forskningspropositionen 2016 *Kunskap i samverkan* (de 10-åriga nationella forskningsprogrammen kring arbetsliv respektive tillämpad välfärd samt den särskilda satsningen om välfärdens kvalitet, organisation och processer) har arbetet med att analysera respektive forskningsfält påbörjats, för att identifiera forskningsbehov och kunskapsluckor. Programkommittéer och referensgrupper med aktörer inom programområdena har påbörjat sitt arbete.

I maj genomförde Forte, tillsammans med Samordnaren för unga som varken arbetar eller studerar, en seminariedag med rundabordssamtal om effekter av insatser för unga som varken arbetar eller studerar. På seminariet medverkade 50 inbjudna forskare och praktiker som på olika sätt arbetar för att utveckla verksamheter och policy för unga som varken arbetar eller studerar. Deltagarnas uppdrag var att tillsammans diskutera befintlig kunskap, kunskapsbehov och metoder för att bättre gå från kunskap till handling. Samordnaren och Forte genomförde även ett Almedalsseminarium på samma tema.

Forte publicerade under 2017 en rad kunskapsöversikter och rapporter som på olika sätt identifierar forskningsbehov och/eller sprider forskningsresultat. Forte har också genomfört konferenser och seminarier med syfte att med olika samhällsaktörer diskutera samhällsutmaningar och forskningsbehov. Detta arbete beskrivs mer detaljerat i avsnitt 7. *Kommunikation.*

Under 2017 har Forte gett ut tre nummer av skriftserien ”Forskning i korthet” med titlarna *Ängest och depression hos äldre*, *Segregation* samt *Intellektuell funktionsnedsättning och arbete*, och i samband med lanseringen av dessa anordnat välbesökta seminarier. I december arrangerade Forte även ett seminarium för att belysa kunskapsläget kring sexuella trakasserier, ett område som tagit stor plats i samhällsdebatten under senare delen av 2017, och där allt fler efterlyser kunskap.

2.2 Fortes nationella samordningsområden

Forté har ett särskilt ansvar att samordna forskningen inom fem områden: Socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning, Äldre, Barn och ungdomar; Internationell migration och etniska relationer (IMER) samt Funktionshinder. Forté har under året arbetat med att utveckla formerna för att se över och samordna forskning. Samordningsarbetet fokuserar på aktiviteter som kartläggning av forskningsområden, samråd rörande behov/forskningsfrågor med finansiärer och andra myndigheter samt kommunikation och spridning av forskningsresultat. Under 2017 har vi arbetat med kartläggning av forskningsfinansieringen inom respektive område och med system för omvärldsbevakning.

Forté har även prioriterat insatser inom respektive område. Under året har Forté bland annat initierat en kartläggning av forskning inom funktionshinderområdet med fokus på delaktighet. Forté har också tagit fram kartläggningar av forskning om segregation och äldres depression och ångest, samt planerat för kartläggning av äldreområdet och studier om nyttiggörande av forskning inom socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning samt äldre.

Fortes arbete inom äldreområdet och ANDTS-området redovisas mer detaljerat i enskilda avsnitt nedan, se avsnitt 4.4.1 respektive 4.4.3.

2.2.1 Inkomna och beviljade ansökningar inom samordningsområdena

Under 2017 kom totalt 1035 ansökningar in till Forté som berörde de nationella samordningsområdena, varav 83 blev beviljade finansiering. Forté har under året genomfört särskilda utlysningar inom områdena ”alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel” samt ”äldrande och hälsa”. Antalet inkomna ansökningar inom dessa två områden har därför varit större under 2017 än tidigare år. I diagram 2.1 och 2.2 nedan redovisas antalet inkomna ansökningar respektive beviljandegraden under de senaste fem åren, uppdelat per samordningsområde.

Diagram 2.1. Antalet ansökningar per samordningsområde (alla stödformer) under perioden 2013–2017.

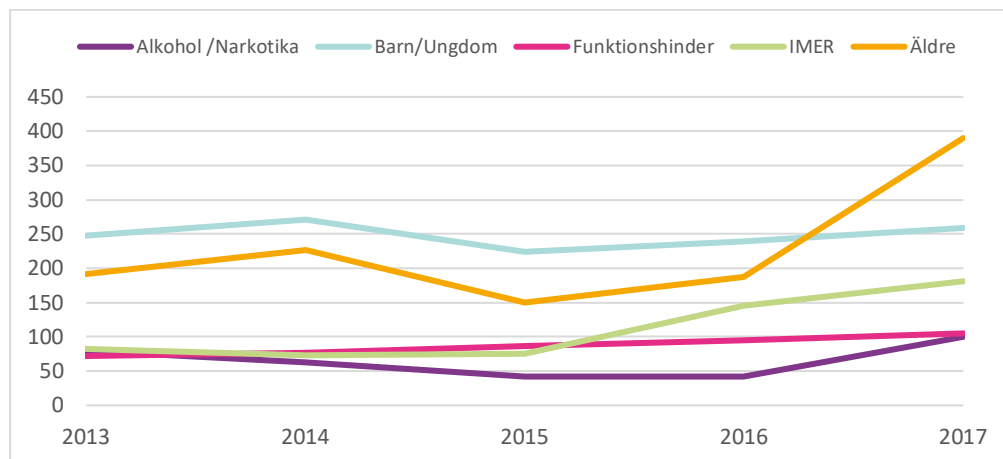
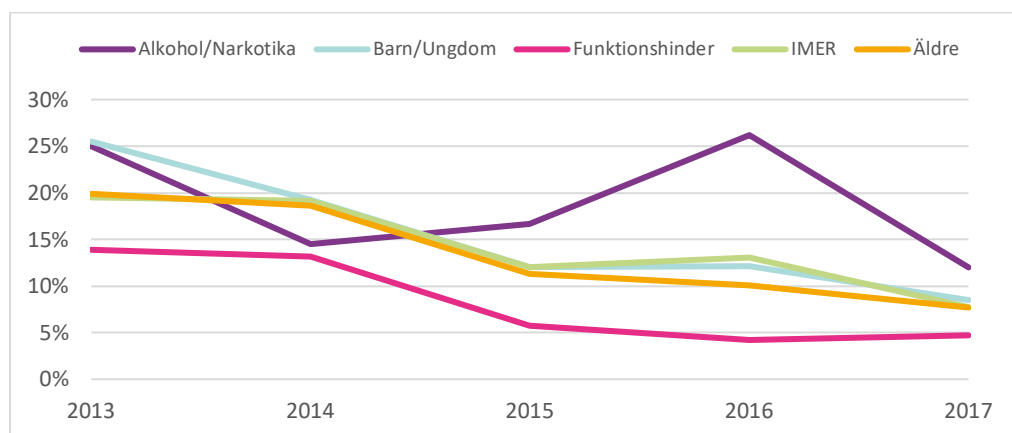
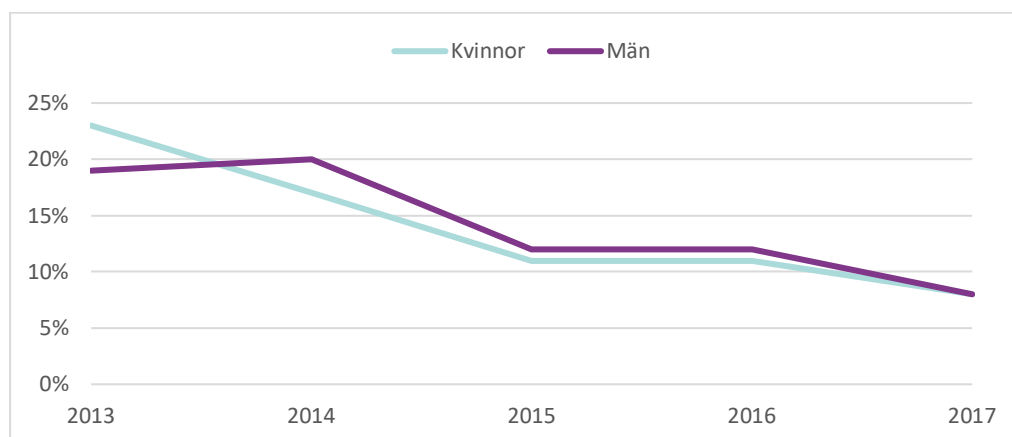

Diagram 2.2. Beviljandegrad per samordningsområde (alla stödformer) under perioden 2013–2017.

Beviljandegraden, dvs. andelen av inkomna ansökningar som har blivit beviljade, inom samordningsområdena har under den senaste femårsperioden minskat från cirka 22 procent till 8 procent. I diagram 2.3 redovisas beviljandegraden för 2013–2017 uppdelat per kvinnliga och manliga huvudsökande. År 2017 var beviljandegraden inom samordningsområdena densamma för båda könen. Att beviljandegraden sjunker är en trend som även gäller för Fortes forskningsfinansiering i sin helhet, eftersom antalet ansökningar under de senaste åren har ökat i högre utsträckning än Fortes anslag.

Diagram 2.3. Beviljandegrad för kvinnor respektive män (alla stödformer) under perioden 2013–2017, totalt för Fortes samordningsområden.

I diagram 2.4 och 2.5 nedan redovisas andelen beviljade och utbetalda medel 2017 per samordningsområde. Redovisningen är uppdelat per stödform, och inkluderar stödformer av större betydelse. Det innefattar projektbidrag inklusive juniorforskarbidrag, programstöd, postdok-bidrag och centrumstöd. År 2017 beviljades inga programbidrag eller centrumstöd, varför dessa stödformer inte ingår i redovisningen av beviljade medel. En beskrivning av Fortes stödformer finns i avsnitt 3.4 *Fördelning mellan stödformer*.

Diagram 2.4. Beviljade medel inom Fortes samordningsområden 2017, per stödform av större betydelse (miljoner kronor).

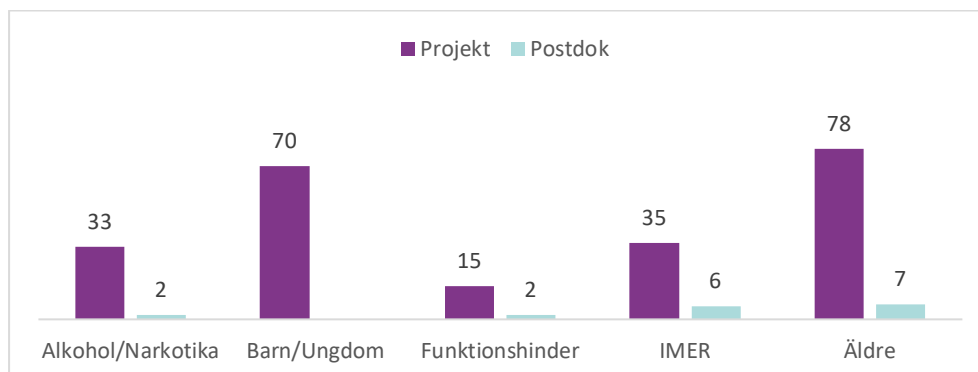
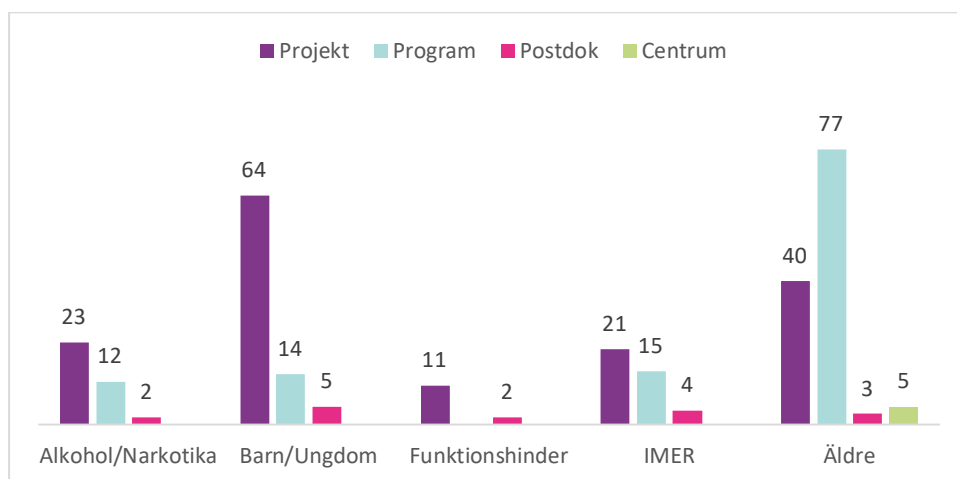

Diagram 2.5. Utbetalda medel inom Fortes samordningsområden 2017, per stödform av större betydelse (miljoner kronor).

2.3 Innovativ och praktisknära forskning samt implementeringsforskning

Forté har under senare år ställt allt tydligare krav på innovativ ansats i forskningen. Med hög konkurrens på grund av högt söktryck sker en hård prioritering utifrån kvalitet och samhällsrelevans. Detta tydliggörs också i våra ansökningshandlingar. Forté har under 2017 diskuterat tillvägagångssätt för att prioritera bland många högkvalitativa ansökningar med företrädare för våra beredningsgrupper.

Innovativ ansats i forskningen är en viktig faktor i kvalitetsbedömningen. Begreppet innovativ kan ha olika betydelser, och för Fortes del innebär det dels nytänkande i forskningen, dels att forska på innovationer. Det senare kan gälla både tekniska innovationer i samhällslivet, exempelvis e-hälsa, men vi vill också stödja sociala innovationer, exempelvis nya samarbetsformer inom välfärdssektorn.

Samhällsrelevansen har också lyfts fram under senare års utlysningar genom att vi ställt tydligare krav på att den ska diskuteras i projektplanen och vägas in i beredningsarbetet. Med samhällsrelevans menar vi forskningens betydelse för policy och praktik.

Vissa forskningsområden har tydligare relevans mot praktik, det gäller till exempel vårdforskning, forskning inom socialtjänsten och vissa delar av arbetslivsforskningen. I dessa områden har vi i utlysningssinformationerna särskilt betonat vikten av praktisknära ansats i forskningen. Andra forskningsområden har större relevans för policy och planering. I ett pågående program inom vårdforskningsområdet, som genomförs i samverkan med Vetenskapsrådet, har vi särskilt efterlyst praktisknära program samt att forskningen sker i samverkan med profession och brukare. Den ansatsen har vi också i en ny motsvarande satsning i samverkan med Vetenskapsrådet där en utlysning ska ske under 2018.

2.3.1 Implementeringsforskning

Forte har hittills inte haft implementeringsforskning som särskilt tema i våra utlysningar, men har på olika sätt uppmuntrat forskning där frågan om implementering av resultat adresseras.

I samband med forskningspropositionen *”Kunskap i samverkan”* 2016 fick Forte ansvar för en särskild satsning om *”Välfärdens organisation, kvalitet och processer”*. I propositionen nämndes särskilt implementeringsforskning, vilket vi också strävat efter att tillgodose i den utlysning som genomförts under året. Bland annat ställde Forte krav på att Forskningen ska utföras i nära samverkan med myndigheter, profession och brukare.

En särskild satsning för implementering har gällt de forskningsprogram om företagshälsovård som Forte finansierade under perioden 2011–2016. Som en uppföljning till denna satsning fick Forte i 2016 års regleringsbrev i uppdrag att bidra till implementering av riktlinjer för företagshälsovård. Det redovisas ytterligare i avsnitt 4.2 *”Nyttiggörande av forskningsinsatser inom företagshälsovård”*.

2.3.2 Tvärvetenskap

Forte har sedan många år främjat tvärvetenskaplig ansats i forskningen, bland annat inom den årliga öppna utlysningen. Detta görs också i våra programsatsningar, där vi i utlysningarna särskilt efterfrågat samverkan mellan ämnesområden, och tvärvetenskapligt sammansatta projektgrupper. Under 2016 utlyste Forte programbidrag inom fem prioriterade områden. Utlysningen, *”Programbidrag inom strategiska forskningsområden 2016”*, uppmuntrade tvärvetenskaplig ansats samt att samhällsrelevans skulle tydliggöras. Programmen löper under perioden 2017 till 2022. Under 2017 har Forte bjudit in till möten för att följa upp arbetet och stimulera samverkan mellan de program som beviljats bidrag. Ambitionen är att bidra till tvärvetenskapligt utbyte mellan programmen.

Ett initiativ där tvärvetenskaplig ansats varit tydlig i planeringen gäller en satsning på barns och ungdomars psykiska hälsa som genomfördes 2012–2017 i samverkan med Vetenskapsrådet, Vinnova och Formas. Totalt avsattes 300 miljoner kronor till forskning inom området. Inom satsningen stöds forskning som närmar sig frågor utifrån

olika discipliner och typ av ansats. Under 2017 har finansierarna påbörjat en utvärdering av programmet, där tvärvetenskapligheten kommer att belysas. En ny utlysning är planerad att genomföras under 2018, tillsammans med Vetenskapsrådet och Vinnova. Finansierarna är angelägna om att olika ämnesområden ska finnas med i utlysningen och att samverkan mellan områdena ska främjas.

Forte har haft ett särskilt uppdrag att främja tvärvetenskaplig forskning inom ANDTS-området. I de utlysningar vi haft har vi riktat oss till företrädare för olika discipliner. Forte har också velat främja samverkan i forskningen om de olika problemområdena, t.ex. alkohol och rökning. Fortes program för forskning kring ANDTS startade under 2017 och följs av en referensgrupp med företrädare för olika samhällsaktörer inom området.

2.4 Ökad delaktighet av olika intressenter och målgrupper

Forte arbetar på olika sätt för att öka delaktigheten av intressenter och målgrupper, så kallade brukare, i såväl finansiering, planering och genomförande av forskningen, som i spridning av resultaten. Intressenterna för Forte-finansierad forskning kan delas in i tre kategorier: 1. Beslutsfattare och myndigheter, 2. Professionella inom exempelvis vård, socialtjänst och skola, 3. Patienter, anhöriga och klienter inom socialtjänsten, och i förlängningen en bredare allmänhet.

Sedan många år använder Forte allmänföreträdare i beredningsarbetet av ansökningar. De bevakar allmänintresset och samhällsrelevansen i forskningsfinansieringen. Delaktigheten av intressenter har varit särskilt relevant inom riktade satsningar, exempelvis inom de utlysningar för forskning om återgång i arbete som genomfördes 2016 respektive öppnade i december 2017. Forte har diskuterat finansieringsformerna i samråd med företrädare för Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, SKL, profession och brukarorganisationer. I utlysningarna har Forte även uttryckt krav på samverkan med berörda professioner, samarbetspartners och brukare. Vi har under året påbörjat ett arbete med att utvärdera hur forskarna beskrivit samverkan i sina projektplaner, och vi kommer också att i riktade utvärderingar följa upp hur samverkan fungerat.

Forte arbetar aktivt med planering av de tioåriga nationella forskningsprogram som vi fick i uppdrag genom forskningspropositionen 2016. Under 2017 har Forte genomfört ett antal hearings och diskussioner med företrädare för intressenter av den forskning inom tillämpad välfärd och arbetsliv som Forte har i uppdrag att koordinera. Målet är att i samråd med dessa målgrupper samt med andra finansierare ta fram strategiska forskningsagendor som ska ligga till grund för prioritering av framtida forskningssatsningar.

I den utlysning av programbidrag som Forte genomförde 2016 fanns villkor om att sökande skulle tydliggöra ”samverkan med organisationer och företrädare för berörda

verksamheter, myndigheter, brukare eller andra aktörer”. Dessa forskningsprogram är nu pågående och har under hösten 2017 följts upp med en kunskapsdialog.

Forte har också en aktiv kommunikationsverksamhet där företrädare för ovannämnda grupper tillsammans med forskare skrivit kommunikationsmaterial, exempelvis inom skriftserien *Forskning i korthet*.

2.5 Främja nydisputerade forskare

Forte prioriterar stödformer som riktar sig särskilt till juniora forskare. Det är kopplat till regeringens och riksdagens ambition om att stärka Sveriges internationella konkurrenskraft inom forskning. Under 2017 har Forte använt tre stödformer med syfte att stärka nydisputerade forskares möjligheter att fortsätta sin forskarkarriär: postdok, internationell postdok (COFAS2) och juniorforskarbidrag.

2.5.1 Internationell postdok (COFAS2)

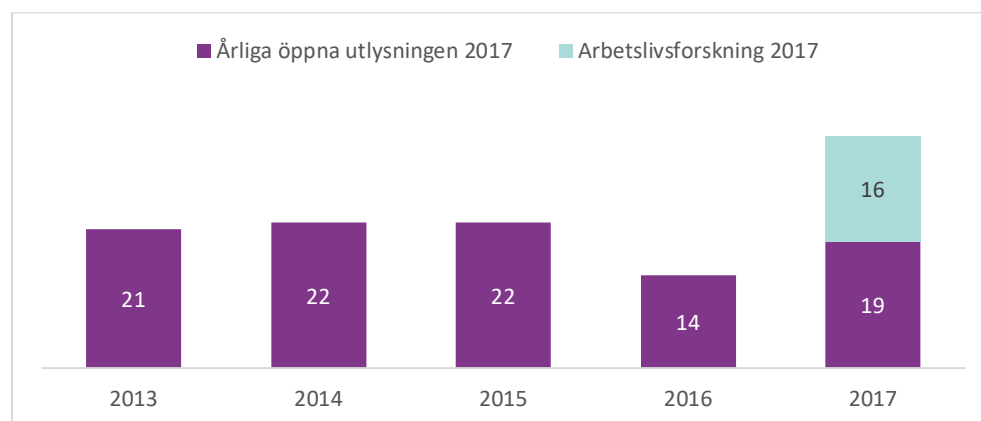
Det internationella postdok-programmet COFAS2, för ut- och inresande juniora forskare, utlyste medel senast vid årsskiftet 2014–2015. Programmet löper ut 2018. Under hösten 2017 initierade Forte en extern utvärdering av programmet. Resultatet från utvärderingen kommer att utgöra underlag för Forte att fatta beslut om framtida program.

2.5.2 Postdok

Forte utlyser postdok-bidrag varje år inom ramen för den årliga öppna utlysningen. Bidraget delas ut för två år och är avsett att täcka en heltidslön. I år utlystes postdok-bidrag även genom utlysningen ”Arbetslivsforskning 2017”, som var den första utlysningen inom det nationella programmet för arbetslivsforskning. Denna utlysning är mer utförligt beskriven under avsnitt 4.1 *Satsningar i propositionen Kunskap i samverkan*.

Totalt beviljade Forte postdok-bidrag om 35 miljoner kronor under året, varav 19 miljoner kronor gällde ansökningar inom den årliga öppna utlysningen. 16 miljoner kronor beviljades inom utlysningen för Arbetslivsforskning 2017.

Diagram 2.6. Beviljade medel i postdok-bidrag, perioden 2013–2017 (miljoner kronor).

I 2017 års öppna utlysning av postdok-bidrag var det för första gången möjligt att ansöka upp till två år efter disputation, istället för tidigare ett år. Förändringen gjordes för att möjliggöra för fler att söka bidraget och samtidigt höja kvaliteten på ansökningarna.

Förändringen av villkoren gjorde att antalet inkomna postdok-ansökningar inom den årliga öppna utlysningen ökade. 2017 inkom 157 stycken, medan det under perioden 2013–2017 i genomsnitt har inkommit 100 ansökningar per år.

Av de inkomna ansökningarna beviljades 12 stycken. Det gör beviljandegraden till den lägsta under femårsperioden, knappt 8 procent. Den sjunkande beviljandegraden beror på att antalet inkomna ansökningar ökar, medan antalet beviljade ansökningar i genomsnitt har legat på ungefär samma nivå under den senaste femårsperioden.

Diagram 2.7. Antalet ansökningar och beviljade postdok-ansökningar under perioden 2013–2017.

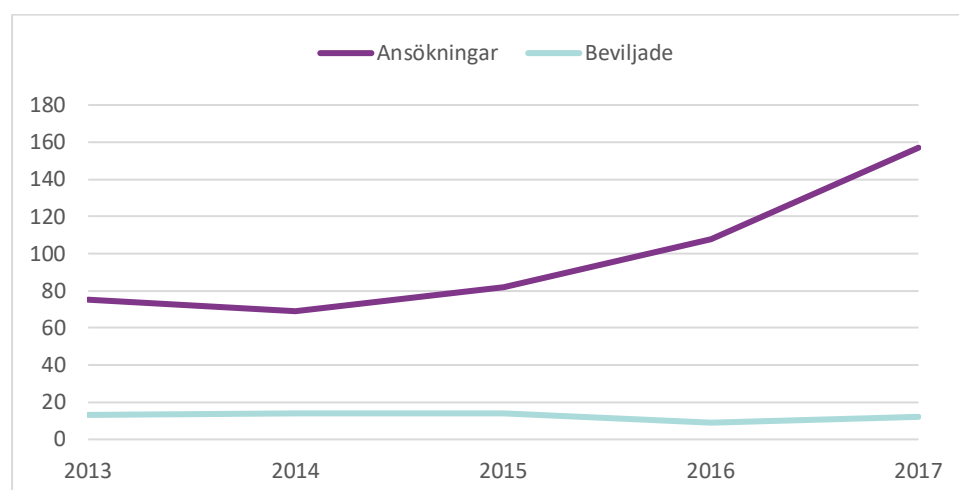
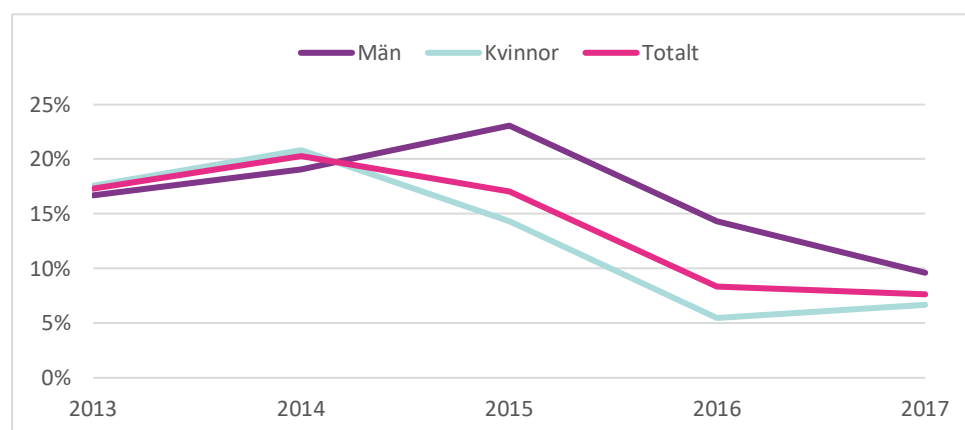

Diagram 2.8. Beviljandegraden för postdok-ansökningar inom den årliga öppna utlysningen, för män respektive kvinnor, samt för båda könen, för perioden 2013–2017.

2.5.3 Juniorforskarbidrag

Sedan 2011 utlyser Forte juniorforskarbidrag varje år, inom ramen för den årliga öppna utlysningen. Det vänder sig till forskare som vid ansökningstillfället disputerat inom den senaste femårsperioden. Juniorforskarbidraget är på fyra år där det fjärde året, sedan 2017, har ett fast belopp om 800 000 kronor i karriärutvecklingsstöd.

Under 2017 beviljade Forte medel till 18 juniorforskarprojekt, om sammanlagt 75 miljoner kronor, vilket är 56 miljoner mer än föregående år. Den stora ökningen i antalet beviljade juniorforskarprojekt beror delvis på att Forte ökat budgetramen för den årliga öppna utlysningen med cirka 50 miljoner kronor för hela fyra-årsperioden 2018–2021.

Diagram 2.9. Beviljade medel i juniorforskarbidrag, perioden 2013–2017 (miljoner kronor).

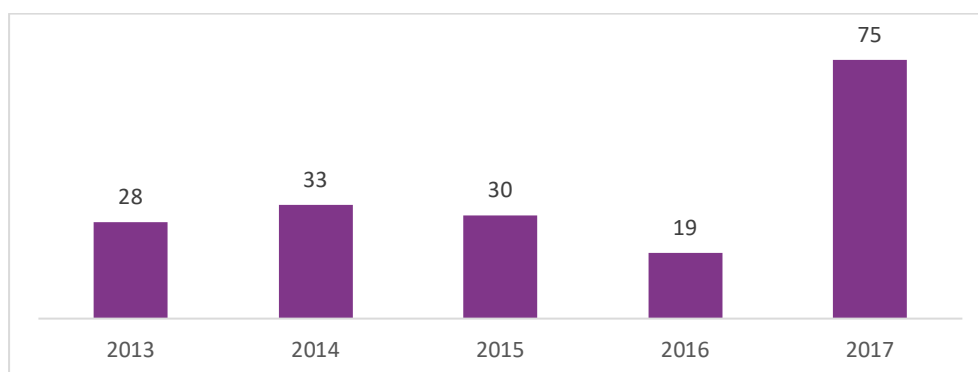

Diagram 2.10. Antalet ansökningar och beviljade juniorforskaransökningar under perioden 2013–2017.

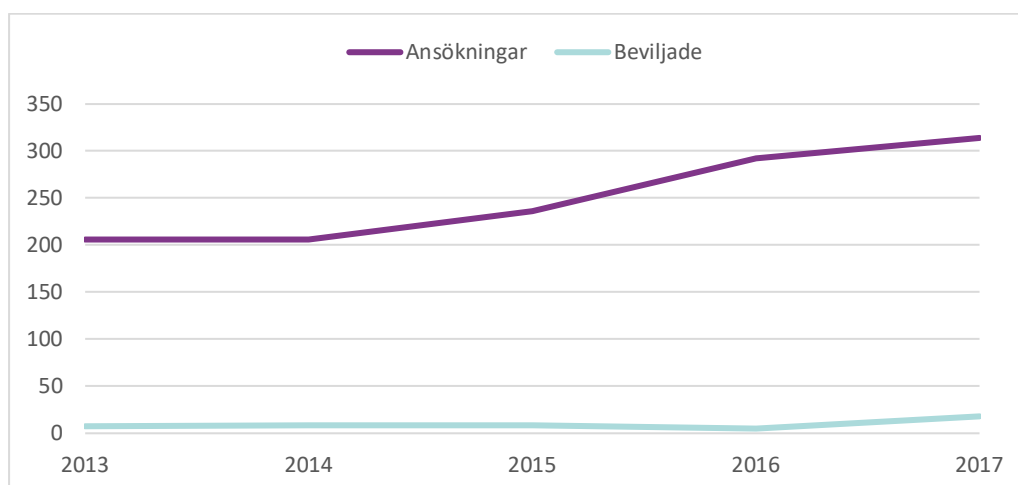
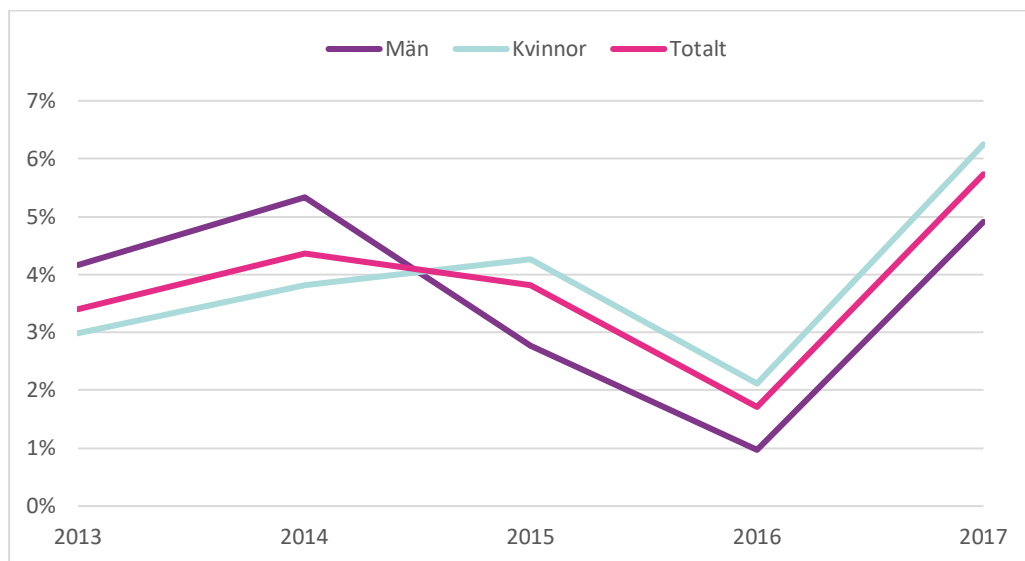

Diagram 2.11. Beviljandegraden för juniorforskarbidraget för män respektive kvinnor, samt för båda kön, för perioden 2013–2017.

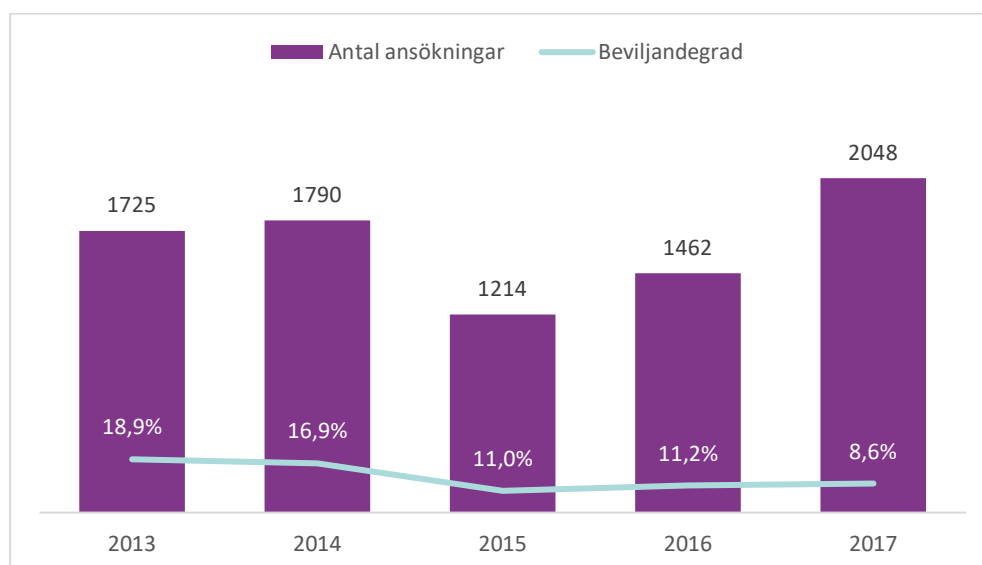
3. Forskningsstöd under 2017 i siffror

Under 2017 utbetalade Forte medel om 618 miljoner kronor till forskning och beviljade nytt forskningsstöd till ett belopp om knappt 495 miljoner kronor. Totalt kom 2 048 ansökningar in genom 10 utlysningar. Av de ansökningar som inkom 2017 ligger 47 utanför Fortes huvudområden *hälsa, arbetsliv* och *välfärd*. Dessa ansökningar återfinns därför inte i den statistik som redovisas per huvudområde.

3.1 Inkomna och beviljade ansökningar

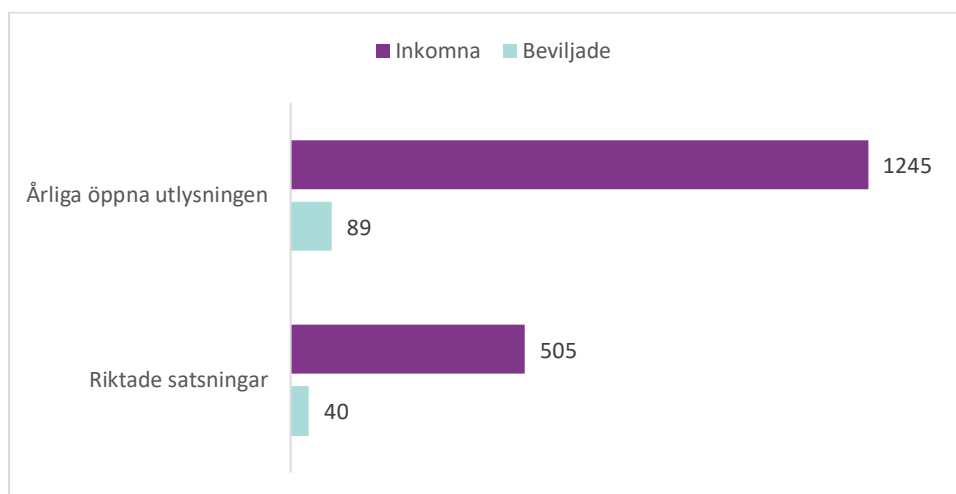
Av de 2 048 ansökningar som inkom till Forte under året blev 176 stycken beviljade. Det ger en beviljandegrad på 8,6 procent, vilket är 2,6 procentenheter lägre än för 2016. Att beviljandegraden är lägre beror på att antalet ansökningar har ökat i högre utsträckning än Fortes anslag. Jämfört med 2016 har antalet ansökningar ökat med hela 40 procent, då det totalt inkom 1 462 stycken. Det ger en kraftigt ökad konkurrens ansökningarna emellan.

Diagram 3.1 Antal inkomna och andel beviljade ansökningar under perioden 2013–2017 (alla utlysningar och stödformer).

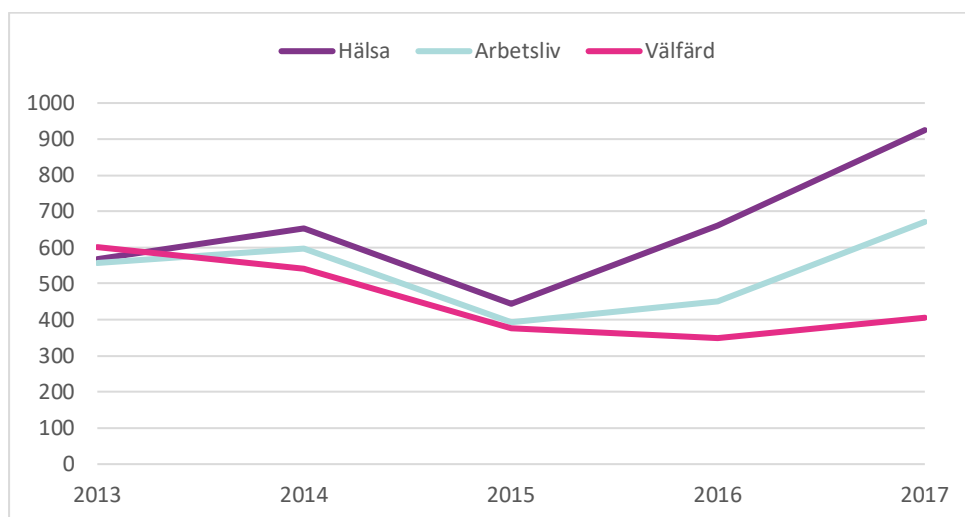
Av de ansökningar som inkom under året gällde 1756 projektbidrag, inklusive juniorforskarbidrag. 1245 av dessa inkom genom den årliga öppna utlysningen, och 505 inkom genom riktade utlysningar. Inom den årliga öppna utlysningen beviljades 89 projektansökningar och inom de riktade satsningarna beviljades 40. Det ger en beviljandegrad på 7,1 procent för den öppna utlysningen och 7,9 procent för riktade satsningar.

Diagram 3.2 Antalet inkomna och beviljade projektansökningar inkl. juniorforskaransökningar 2017, uppdelat per årliga öppna utlysningen och riktade satsningar¹.

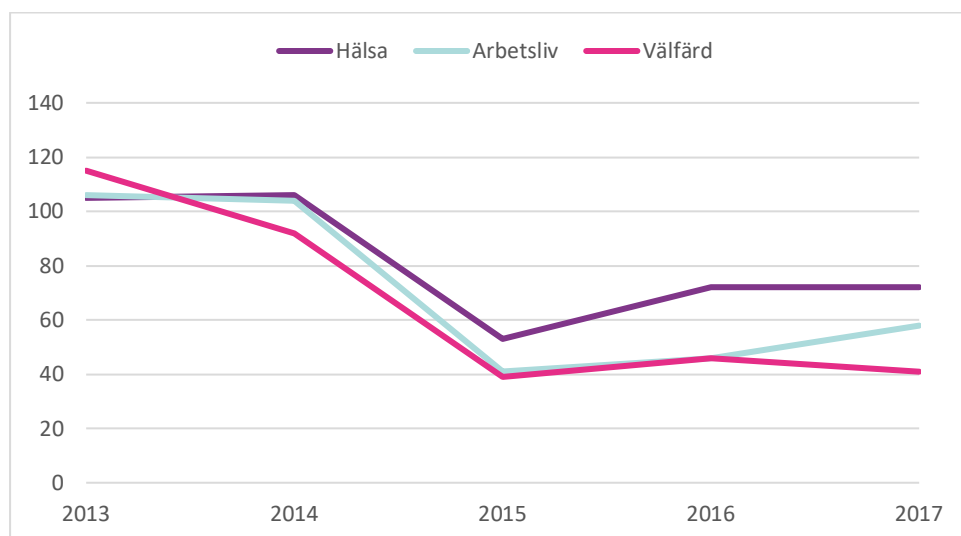
Särskilt stor är konkurrensen inom området hälsa. Av de ansökningar som inkom 2017 gällde 925 hälsa, 671 arbetsliv och 405 välfärd. Inom hälsa beviljades 72 ansökningar (7,8 procent), respektive 58 för arbetsliv (8,6 procent) och 41 inom välfärd (10,1 procent).

Diagram 3.3 Antalet inkomna ansökningar per huvudområde under perioden 2013–2017 (alla utlysningar och stödformer).

¹ Redovisningen för riktade satsningar inkluderar ansökningar som inkommit genom de riktade utlysningar av projektbidrag som kunnat sökas i öppen konkurrens. Det exkluderar utlysningar som riktats till specifika sökande, vid till exempel förlängning av befintliga bidrag.

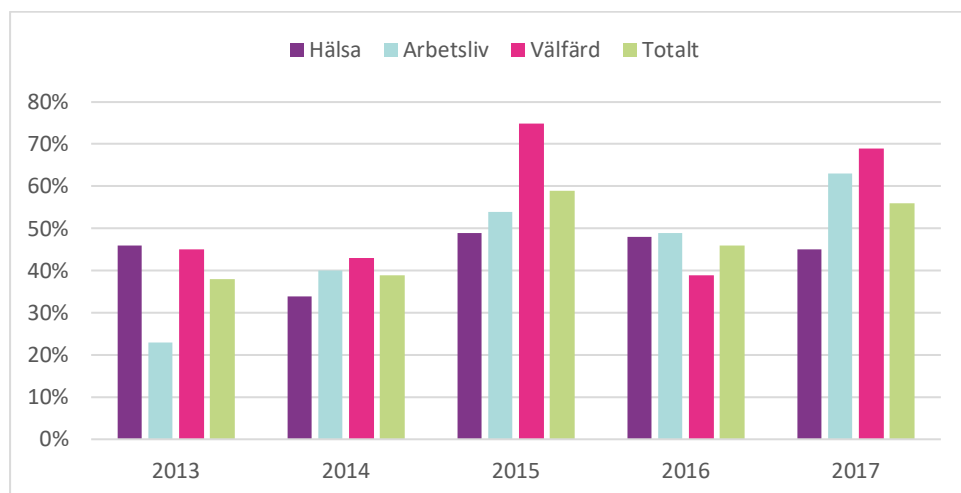
Diagram 3.4. Antalet beviljade ansökningar per huvudområde under perioden 2013–2017 (alla uthysningar och stödformer).

3.2. Nya bidragsmottagare av projektbidrag

56 procent av de sökande som blev beviljade projektbidrag under 2017 var nya bidragsmottagare, och beviljades alltså stöd från Forte för första gången. Det är en ökning med 10 procentenheter sedan 2016. För de senaste fem åren (2013–2017) ligger siffran på i genomsnitt 45 procent nya mottagare.

Diagram 3.5. Andelen sökande som beviljats projektbidrag (inkl. juniorforskarvbidrag) för första gången under perioden 2013–2017, alla uthysningar.

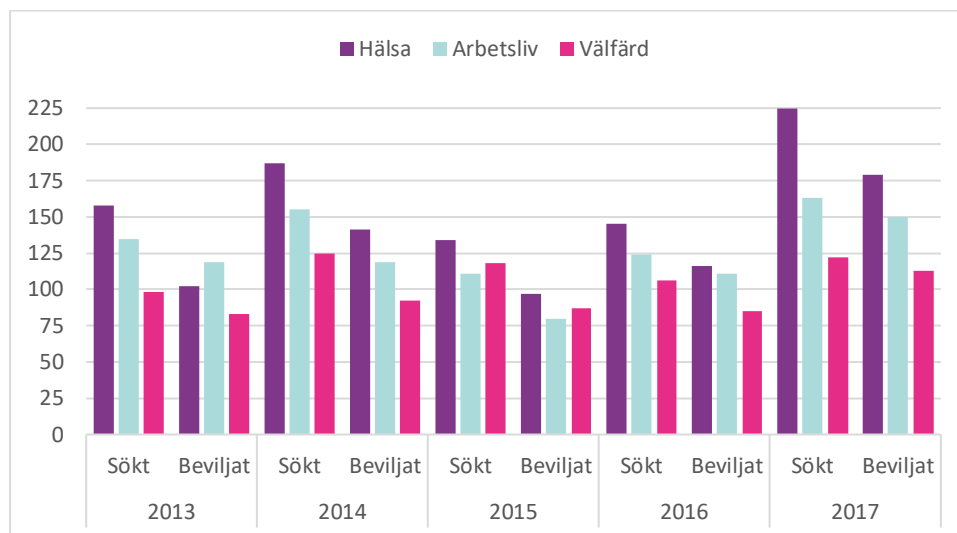

3.3. Sökt och beviljat belopp för projektbidrag

Fortes ambition är att storleken på det belopp som beviljas ska motsvara, men inte överskrida, behovet för att fullfölja projekten. De ansökningar om projektbidrag som beviljades under 2017 sökte medel för sammanlagt 526 miljoner kronor. Av det sökta beloppet beviljade Forte 454 miljoner kronor, i genomsnitt 86 procent av det belopp

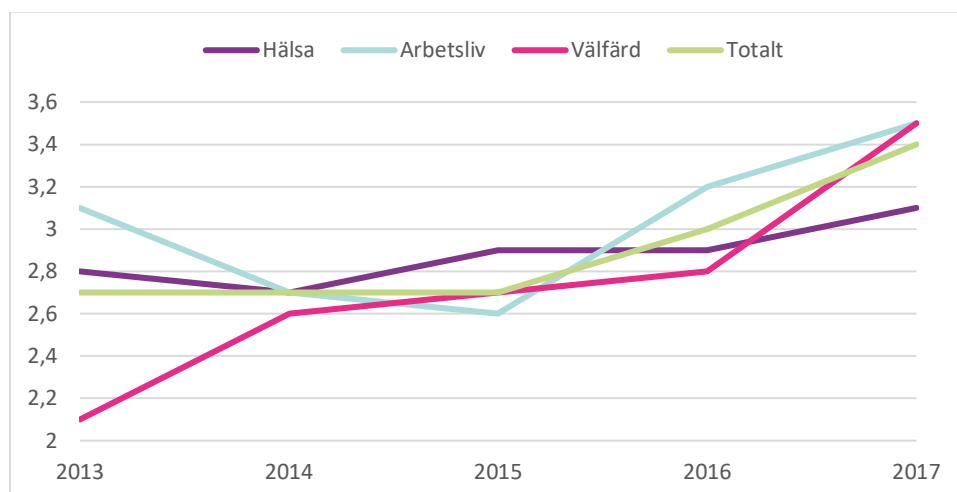
som sökts för varje projekt. Sammantaget för den senaste femårsperioden (2013–2017) har Forte beviljat 79 procent av det sökta beloppet.

Diagram 3.6. Beviljat belopp för projektansökningar inkl. juniorforskaransökningar i förhållande till sökt belopp, per huvudområde under perioden 2013–2017, alla utlysningar (miljoner kronor).

År 2017 var det genomsnittligt beviljade beloppet för projektbidrag och juniorforskarbidrag 3,4 miljoner kronor, en ökning med 400 000 kronor jämfört med föregående år. Under de senaste fem åren har det genomsnittligt beviljade beloppet ökat med 700 000 kronor, från 2,7 miljoner kronor 2013.

Diagram 3.7. Genomsnittlig storlek på beviljade projektbidrag (inkl. juniorforskarbidrag) per huvudområde under perioden 2013–2017, alla utlysningar (miljoner kronor).

3.4. Fördelning mellan stödformer

Forte finansierar forskning genom ett antal olika stödformer, eller så kallade bidragsformer. I detta avsnitt redovisar vi hur Fortes finansiering fördelas mellan de olika bidragsformerna.

Forte utvecklar och förändrar sina bidragsformer löpande för att uppnå en så effektiv forskningsfinansiering som möjligt. I dag använder sig Forte i huvudsak av följande bidragsformer, i antingen löpande satsningar eller utlysningar som genomförts under året:

- **Projektbidrag**

Den vanligaste stödformen avser projekt, som vanligen pågår upp till tre år och har ett tydligt fokus på en särskild forskningsfråga. Projektbidrag utlyses såväl inom ramen för den årliga öppna utlysningen som inom särskilda satsningar under året. En särskild form av projektbidrag är det fyraåriga juniorforskarbidraget, som också utlyses inom den årliga öppna utlysningen.

- **Postdok-bidrag**

Postdok-bidraget är en bidragsform som syftar till att ge nydisputerade forskare möjlighet att fortsätta sin forskarkarriär. Bidraget delas ut för två år och är avsett att täcka en heltidslön. Postdok-bidrag utlyses inom den årliga öppna utlysningen. Forte har även ett internationellt postdok-program, COFAS2, för internationella två- och treåriga postdok-bidrag, som samfinansieras med Europeiska kommissionen.

- **Programbidrag**

Forte utlyser programbidrag för att förstärka och bygga ut forskarmiljöer inom forskningsområden som bedöms som särskilt angelägna – där det finns en god forskningskapacitet att bygga på. Vanligen delas programbidragen ut för 3 + 3 år.

- **Centrumbidrag**

Bidrag till så kallade Forte-centra är stöd till forskningsmiljöer som är särskilt framstående inom Fortes ansvarsområden. Med bidraget vill vi ge långsiktigt stöd, normalt tio år, till forskarmiljöer för att dessa ska kunna utvecklas, förnyas och stabiliseras genom att dra till sig finansiering också från andra källor.

- **Konferensbidrag**

Forte stöder internationella vetenskapliga konferenser inom rådets ansvarsområde för att underlätta kontakter och erfarenhetsutbyte mellan svenska och utländska forskare, samt att överföra kunskaper från det internationella forskarsamhället till svensk forskning.

- **Gästforskarbidrag**

Syftet med gästforskarbidragen är att tillföra det svenska forskarsamhället kvalificerade kunskaper och kompetens när det gäller forskning inom Fortes ansvarsområde. Gästforskarbidragen avser vistelser i Sverige eller utomlands under maximalt sex månader för forskning, konsultationer, föreläsningar, seminarier etc.

Den största delen av Fortes finansiering delas ut genom projektbidrag. 2017 avsåg 92 procent av det beviljade beloppet (455 miljoner kronor) projektbidrag, inklusive juniorforskarbidrag, och 7 procent (35 miljoner kronor) avsåg postdok-bidrag. Gästforskarbidrag och konferensbidrag utgjorde sammanslaget 1 procent (5 miljoner kronor) av de medel som beviljades under året. För utbetalda medel under 2017 ingår fler bidragsformer eftersom det även omfattar bidrag som beviljats tidigare år. Diagram 3.8 och 3.9 nedan visar fördelningen av beviljade respektive utbetalda medel under 2017.

Diagram 3.8 *Beviljade medel 2017 per stödform, alla utlysningar (miljoner kronor).*

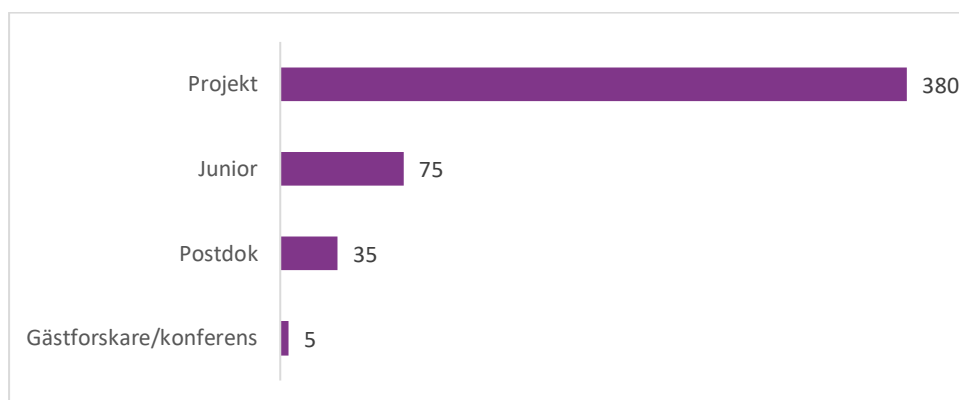

Diagram 3.9 *Utbetalda medel 2017 per stödform (miljoner kronor)*

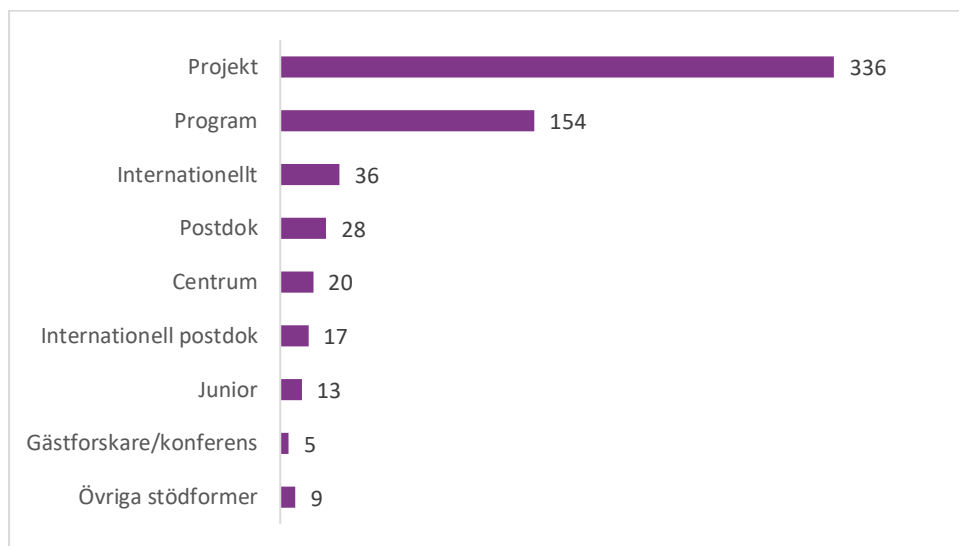
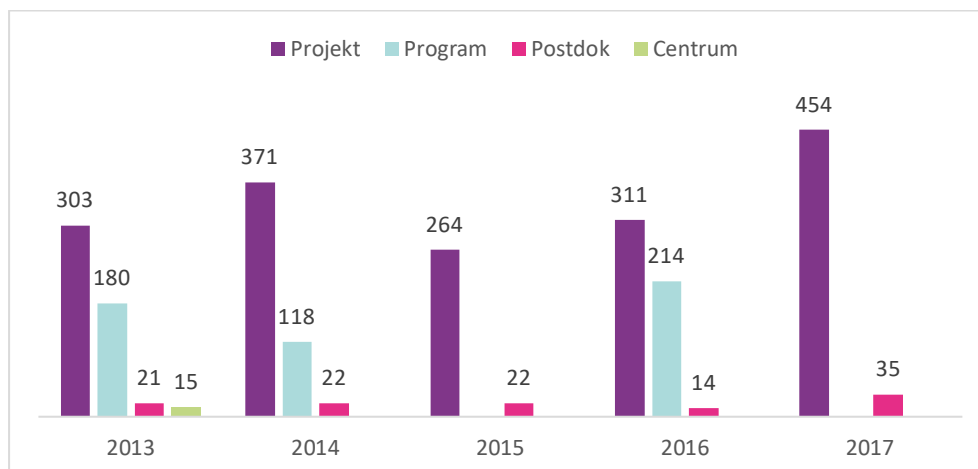

Diagram 3.10. Beviljade medel för bidragsformer av större betydelse (projekt (inkl. juniorforskarbidrag), program, postdok och centrum) under perioden 2013–2017 (miljoner kronor).

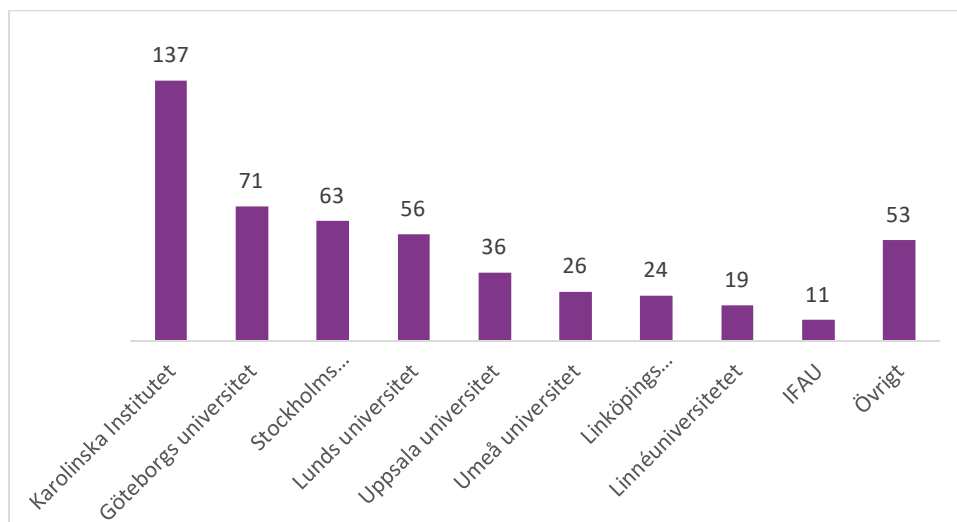
Mer om Fortes bidragsformer riktade till nydisputerade forskare kan du läsa i avsnitt 2.5 *Främja nydisputerade forskare*.

3.5. Fördelning mellan medelsförvaltare

År 2017 beviljade och utbetalade Forte forskningsstöd till sammanlagt 46 olika organisationer, så kallade medelsförvaltare. Av dessa är den största majoriteten lärosäten, men Forte beviljar även medel till andra typer av organisationer, exempelvis stiftelser och landsting. Av de 495 miljoner kronor som Forte beviljade under 2017 går 94 procent (465 miljoner kronor) till lärosäten.

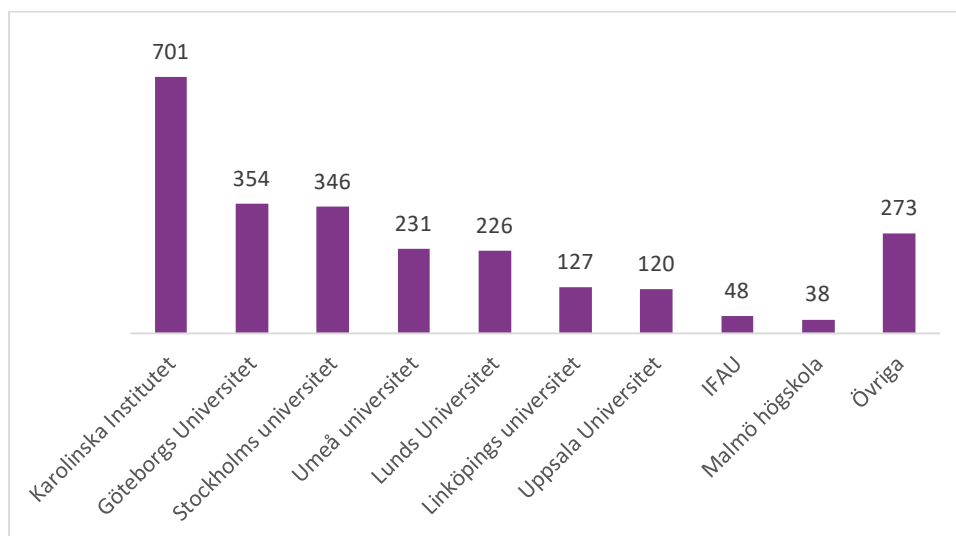
Den medelsförvaltare som blev beviljad störst andel forskningsstöd under 2017 var Karolinska Institutet. De beviljades ca 137 miljoner kronor, vilket motsvarar 28 procent av det totala forskningsstödet. Därefter följer Göteborgs universitet (14 procent), Stockholms universitet (13 procent) och Lunds universitet (11 procent).

Diagram 3.11. Beviljat forskningsstöd per medelsförvaltare med störst andel beviljat forskningsstöd år 2017, alla utlysningar och stödformer (miljoner kronor).

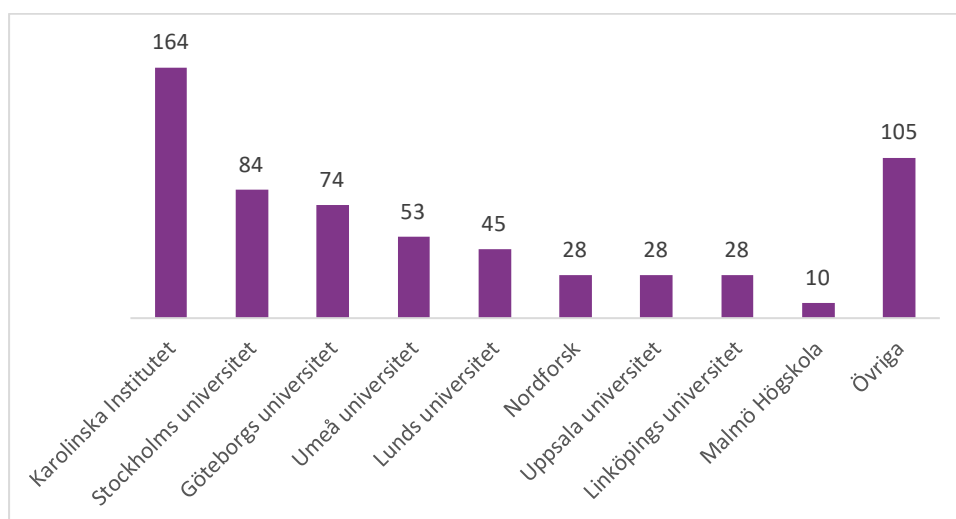
Också sett över tid är Karolinska institutet den medelsförvaltare som beviljats störst andel forskningsstöd. Under perioden 2013–2017 har drygt 28 procent av det totala forskningsstödet gått till Karolinska institutet. Under samma period har de tre största mottagarna av forskningsmedel (Karolinska institutet, Stockholms universitet och Göteborgs universitet) beviljats 57 procent av det totala forskningsstödet.

Diagram 3.12. *Beviljat forskningsstöd per medelsförvaltare med störst andel beviljat forskningsstöd, sammanslaget för perioden 2013–2017, alla utlysningar och stödformer (miljoner kronor).*

Fördelningen av det beviljade forskningsstödet speglar till stor del fördelningen av inkomna ansökningar. Under 2017 stod Karolinska institutet bakom 24 procent av antalet inkomna ansökningar. Motsvarande siffror för de tre övriga medelsförvaltare som fått mest stöd är 12 procent för Göteborgs universitet, 8 procent för Stockholms universitet och 10 procent för Lunds universitet.

Diagram 3.13. *Utbetalt forskningsstöd per medelsförvaltare med störst andel beviljat forskningsstöd år 2017, alla stödformer (miljoner kronor).*

3.6. Könsfördelning

Alla ansökningar som inkommer till Forte ska behandlas och bedömas utifrån samma kriterier och grunder oavsett den sökandes kön. Forte följer kontinuerligt utvecklingen av beviljandegraden kvinnor och män för att säkerställa målen för Fortes jämställdhetsintegrering. Läs mer detta arbete under avsnitt 5.3. *Jämställdhetsintegrering i Fortes verksamhet.*

En majoritet av de ansökningar som inkommer till Forte har en kvinnlig huvudsökande, vilket också återspeglas i antalet beviljade ansökningar till denna grupp. Av de ansökningar som beviljades av Forte under 2017 hade 62 procent en kvinnlig huvudsökande och 38 procent en manlig huvudsökande. Diagram 3.14 och 3.15 nedan visar könsfördelningen för antalet inkomna och beviljade ansökningar, totalt och uppdelat per huvudområde.

Diagram 3.14. Totalt antal inkomna och beviljade ansökningar 2017 fördelat på kön (alla uthysningar och stödformer).

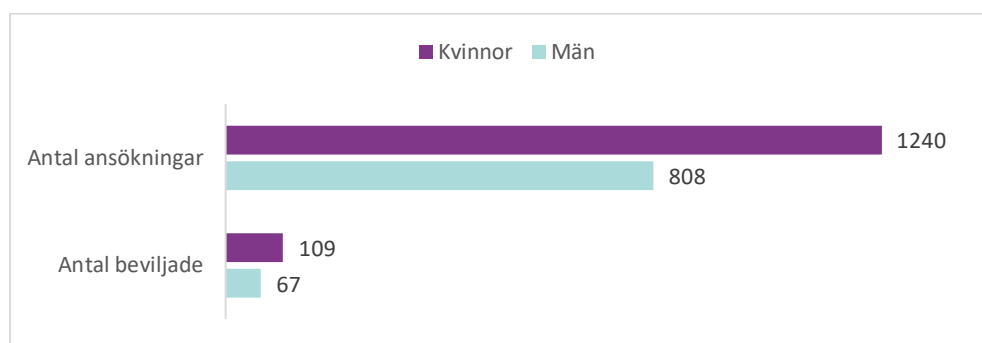
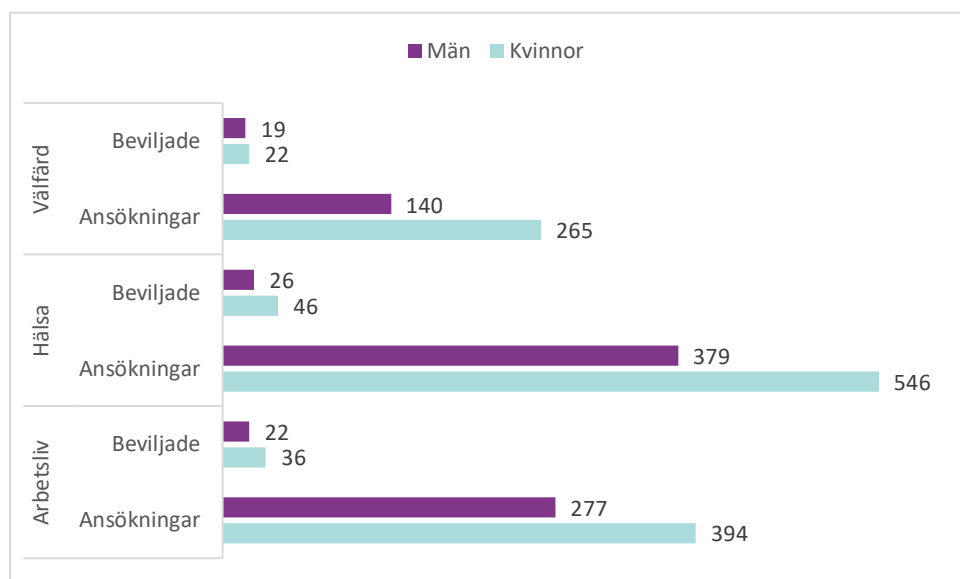

Diagram 3.15. Antal inkomna och beviljade ansökningar per huvudområde och kön, år 2017 (alla uthysningar och stödformer).

Beviljandegraden, dvs. andelen av inskickade ansökningar som blev beviljade, var under året 9 procent för kvinnor och 8 procent för män. Under perioden 2013–2017 har beviljandegraden varit i genomsnitt 14 procent för kvinnor och 13 procent för män.

Diagram 3.16. Beviljandegraden för män respektive kvinnor per huvudområde, år 2017, alla utlysningar och stödformer.

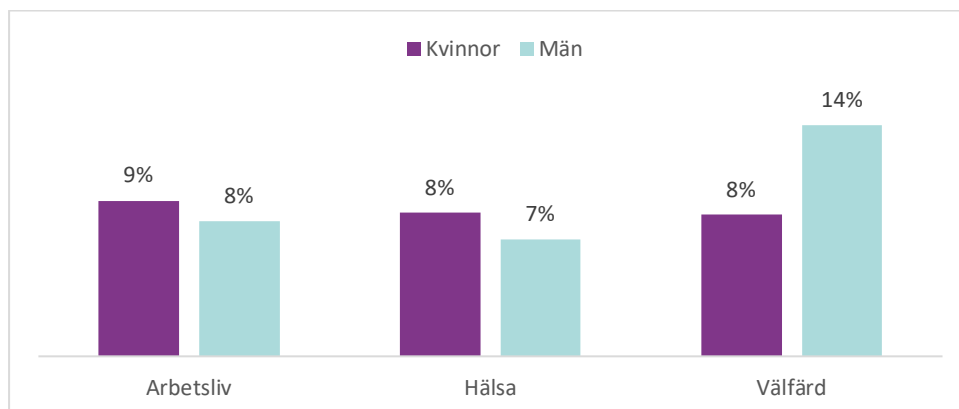

Diagram 3.17. Andelen män och kvinnor som beviljats forskningsstöd 2013–2017, alla utlysningar och stödformer.

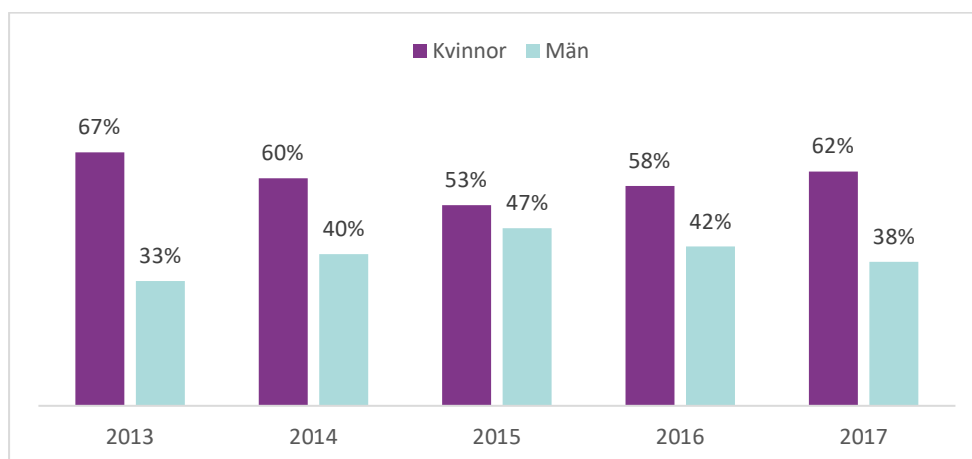
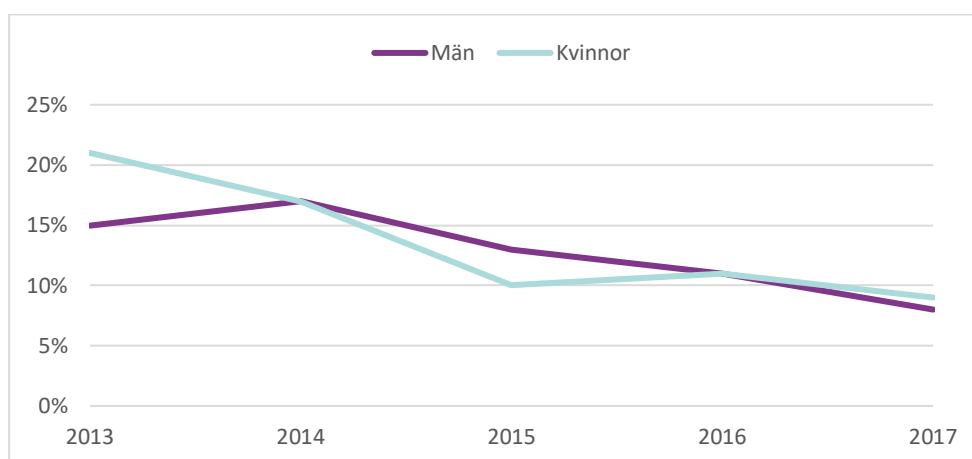

Diagram 3.18. Beviljandegraden för män respektive kvinnor under perioden 2013–2017, alla utlysningar och stödformer.

Fördelningen av kvinnor och män som beviljats projektbidrag är ungefär densamma som fördelningen för alla stödformer totalt. Av de ansökningar som beviljades projektbidrag av Forte under 2017 hade 64 procent en kvinnlig huvudsökande och 36 procent en manlig huvudsökande. Beviljandegraden för projektbidrag var 8 procent för kvinnor och 7 procent för män under året. Det betyder att beviljandegraden för projektbidrag var något lägre än för alla bidragsformer totalt, men att den fortfarande skiljer sig med en procentenhet för kvinnor och män.

Diagram 3.19. Andelen män och kvinnor som beviljats projektbidrag (inkl. juniorforskarbidrag) 2013–2017.

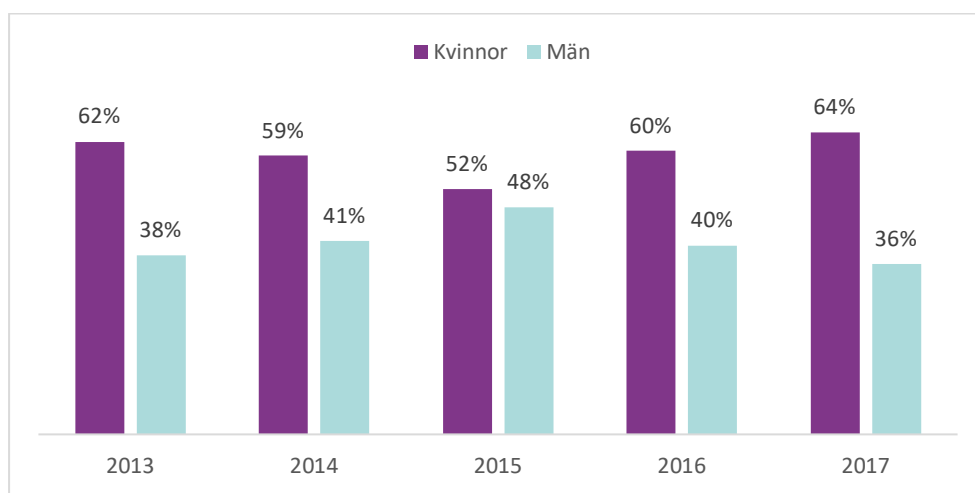
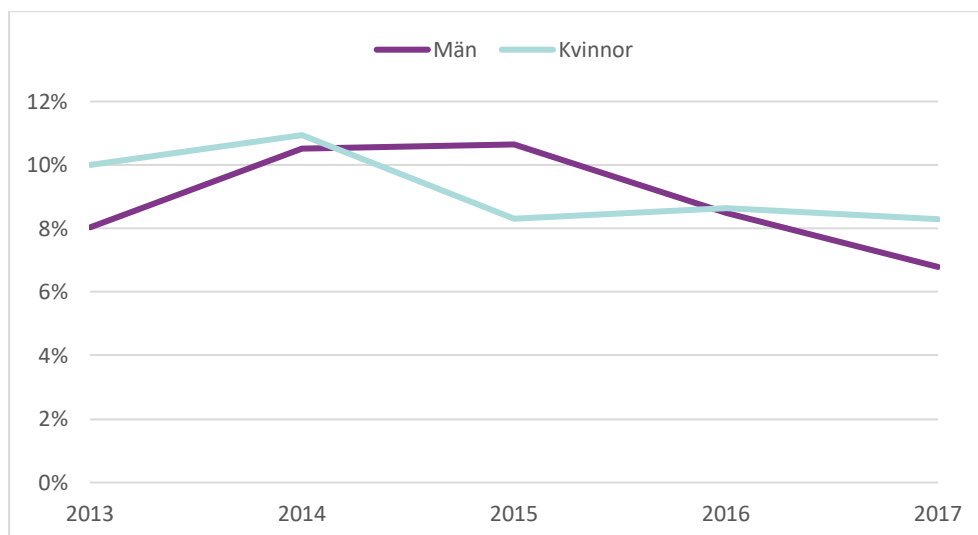

Diagram 3.20. Beviljandegraden för projektansökningar för män respektive kvinnor under perioden 2013–2017, alla utlysningar.

4. Uppdrag och särskilda insatser under 2017

4.1 Satsningar i propositionen Kunskap i samverkan

Utifrån Riksdagens forskningspolitiska beslut (prop. 2016/17:50) har regeringen gett Forte, Formas och Vetenskapsrådet i uppdrag att inrätta tioåriga nationella forskningsprogram som kan bidra till att möta olika samhällsutmaningar (U2017/0404/F). Dessutom fick Forte ett särskilt uppdrag att fördela medel för forskning om välfärdens kvalitet, organisation och processer.

4.1.1 Uppdrag att inrätta nationella forskningsprogram

Myndigheterna har under året samverkat på olika nivåer när det gäller detta uppdrag: på ledningsnivå, genom myndighetsövergripande möten med berörda huvudsekreterare och genom möten med de som utsetts som operativt ansvariga för arbetet med respektive program.

Fortes uppdrag gäller dels ett forskningsprogram om tillämpad välfärdsforskning inklusive forskarskolor (S2017/03058/SAM), dels ett nationellt forskningsprogram om arbetslivsforskning (S2017/03055/SAM). I enlighet med uppdragsbeskrivningen har en programkommitté bildats för respektive program där det ingår representanter för relevanta forskningsfinansiärer. Fortes styrelse informeras fortlöpande om arbetet.

Programkommittéerna har börjat arbeta under 2017 och har knutit till sig rådgivande instanser. Programkommittéernas fokus är att ta fram en koordinerande och strategisk agenda. Detta arbete kommer att fortsätta under 2018 då agendorna ska fastställas av Fortes styrelse. Befintliga underlag nyttjas för framtagandet av forskningsagendorna och nya underlag inhämtas på olika sätt, genom kartläggningar och analyser av forskningsområden och forskningsmiljöer men även genom hearings med, i vid mening, berörda aktörer.

4.1.1.1 Forskningsprogrammet inom arbetsliv

Den första utlysningen inom det nationella forskningsprogrammet om arbetsliv öppnades i maj 2017. Det var möjligt att söka treåriga projektbidrag och tvååriga postdokbidrag inom utlysningen. Med utgångspunkt i uppdragsbeskrivningen var utlysningen brett formulerad. De sökande upplystes om att utlysningen strävade efter att bidra till fördjupad kunskap för att uppnå ett hälsosamt och hållbart arbetsliv, kunskap om olika sätt att organisera arbete, samt kunskap om hur arbetsmarknaden fungerar. Vissa frågor lyftes särskilt fram som hur friska arbetsplatser skapas och vilka förutsättningar är för ett hållbart och längre arbetsliv. Här poängterades också vikten av kunskap om hur forskningsresultat kan implementeras på arbetsplatser. Vidare efterfrågades forskningsbaserad kunskap för att möta strukturomvandlingar t.ex. till följd av globalisering, digitalisering och automatisering, samt forskning som belyser frågor kring migrationsströmmar och diskriminering i arbetslivet, samt ungas inträde på arbetsmarknaden.

Totalt inkom 204 projektansökningar och 47 postdok-ansökningar som bedömdes av särskilt tillsatta paneler med internationella experter och svenska samhällsföreträdare. Av dessa beviljades 13 projektbidrag och 8 postdok-bidrag.

Diagram 4.1. Antal inkomna och beviljade ansökningar om projekt- och postdok-bidrag per ämnesområde.

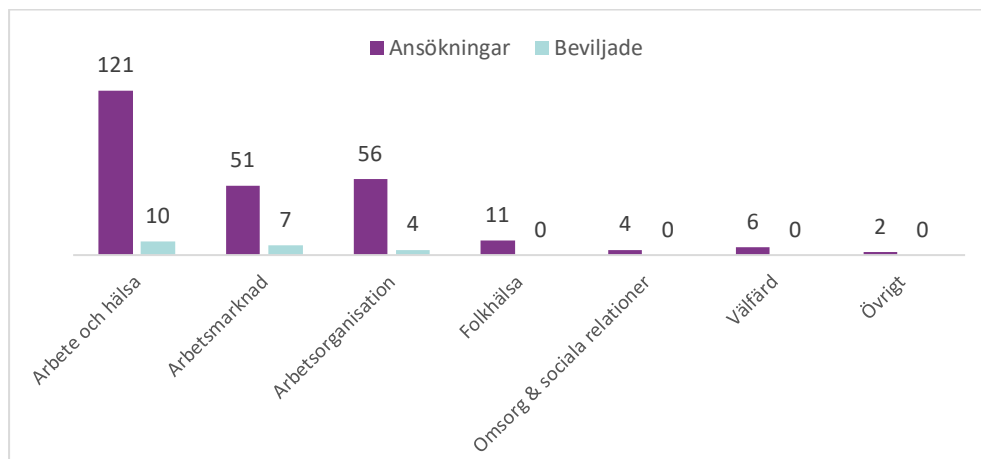
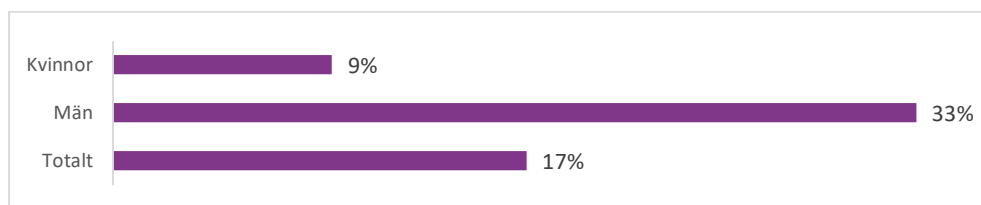

Diagram 4.2. Beviljandegrad för projektansökningar totalt, samt för kvinnor respektive män.

Diagram 4.3. Beviljandegrad för postdok-ansökningar totalt, samt för kvinnor respektive män.

Ansökningar kom från totalt 35 olika organisationer spridda över hela landet. Merparten av dessa utgjordes av universitet och högskolor, men nio ansökningar kom från andra typer av forskningsutförande organisationer.

Diagram 4.4. Inkomna och beviljade projektansökningar per medelsförvaltare med minst en beviljad ansökan.

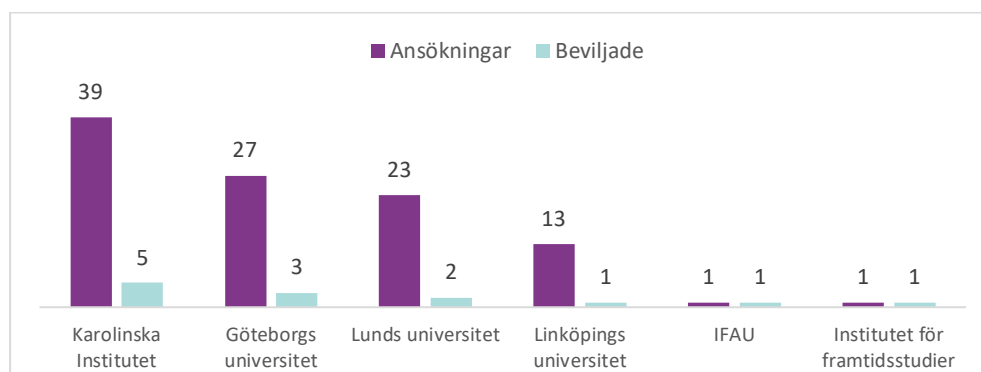
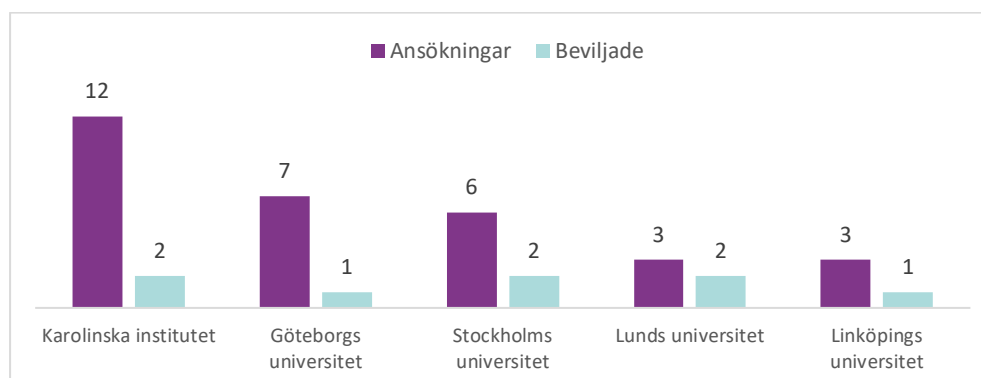

Diagram 4.5. Inkomna och beviljade postdok-ansökningar per medelsförvaltare med minst en beviljad ansökan.

4.1.1.2 Forskningsprogrammet inom tillämpad välfärd

För forskningsprogrammet inom tillämpad välfärd finns medel avsatta från 2018 och framåt. Under 2017 har Forte förberett två utlysningar som kommer att genomföras under 2018.

För att få en bild av vilka forskningsfrågor som särskilt bör lyftas fram i en utlysning och vilka typer av bidragsformer som bäst kan bidra till en kunskapsuppbyggnad har ett samverkansarbete initierats. Det inkluderar företrädare för relevanta aktörer, framför allt myndigheter, SKL, praktiker och brukare men även forskare. Olika former för kunskapsinhämtning används, t.ex. hearings, enkäter, deltagande i konferenser, workshops, etc.

För att förbereda inrättandet av forskarskolor för yrkesverksamma inom socialtjänsten har möten hållits med företrädare för forskarskolor för kommundoktorander. Synpunkter har också inhämtats från SKL, socialchefer och institutioner för socialt arbete. Enligt uppdraget ska Forte i samverkan med berörda aktörer utveckla ett system för att identifiera och prioritera forskningsbehov som grund för finansiering av forskning inom det området som uppdraget omfattar. Som en del i detta har Forte tillsammans

med SBU planerat en pilotstudie kring identifiering och prioritering av kunskapsluckor, som i samarbete med *Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten* (NSK-S) riktas till socialchefer och enhetschefer.

4.1.2 Satsning för forskning om välfärdens kvalitet, organisation och processer

Uppdraget avser en forskningssatsning som ger en grund för en kunskapsbaserad och innovativ utveckling av hälso- och sjukvård och socialtjänst, inklusive verksamhetsnära forskning och forskning om hur kunskap omsätts i praktiken (S2017/03054/SAM).

Under 2017 gjordes en första utlysning av tre-åriga projektbidrag, där ett krav var att forskningen skulle utföras i nära samverkan med myndigheter, profession och brukare. Inom ramen för satsningen planeras fler utlysningar. Finansierade projekt förväntas delta i gemensamma aktiviteter för samverkan och spridning. För detta uppdrag samverkar Forte med bl.a. Tillitsdelegationen.

De sökande upplystes om att satsningen görs mot bakgrund av den pågående diskussionen om, och det identifierade behovet av att utveckla, nya former för styrning inom välfärden. De projekt som fått finansiering förväntas genomföras med hänsyn till pågående arbete med att utveckla verksamhetsstyrningen inom välfärdssektorn och då särskilt undersöka förutsättningarna för tillitsbaserad styrning, styrning med kunskap, och tillvaratagandet av medarbetarnas och patienter/brukares kompetens och erfarenheter. Några särskilt angelägna områden som lyftes fram var frågor om hur politisk styrning omsätts och anpassas till lokala och regionala förhållanden, hur verksamhetsstyrning kan utformas för att beakta såväl tillit som behov av mätning och uppföljning samt frågan om roller i styrning av kvalitet, organisation och processer i välfärden.

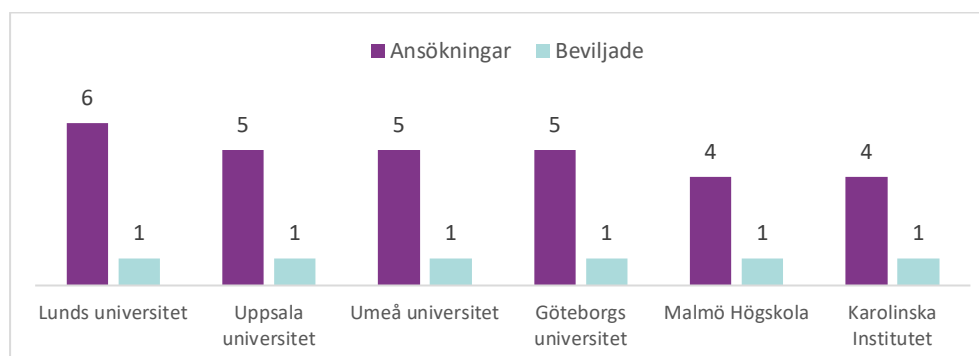
Totalt inkom 62 projektansökningar som bedömdes av en särskilt tillsatt panel med internationella experter och svenska samhällsföreträdare. Av de inkomna ansökningarna beviljades totalt 6 projektbidrag.

Diagram 4.6. Beviljandegrad totalt, samt för kvinnor respektive män.

Ansökningar kom från totalt 24 olika organisationer spridda över hela landet. Merparten av dessa utgjordes av universitet och högskolor, och endast en ansökan kom från en annan typ av forskningsutförande organisation.

Diagram 4.7. Totalt antal inkomna och beviljade ansökningar per medelsförvaltare med minst en beviljad ansökan.

4.2 Nyttiggörande av forskningssatsningar inom företagshälsovård

Forte har sedan 2011 gett bidrag till kunskapsuppbyggnad när det gäller förebyggande och rehabiliterande insatser inom företagshälsovård, bl.a. till en särskild professur i ämnet och genom programbidrag. Programbidragen löpte ut under 2016. I regleringsbrevet för 2017 fick Forte i uppdrag att nyttiggöra den tidigare satsningen på området, genom kunskapssammanställning och underlag för utveckling av nationella evidensbaserade riktlinjer.

Den satsning som Forte tidigare genomfört har varit koncentrerad till en forskargrupp vid Karolinska Institutet. Därför gav Forte under 2017 ett erbjudande till forskargruppen att inkomma med en ansökan om de 2 500 000 kr som avsatts för uppdraget. En arbetsplan togs fram i samråd mellan forskargruppen och Forte. Resultat av arbetet presenteras i en separat rapport till regeringen senast den 31 januari 2018.

4.3 Forskning om arbetsmiljö i kvinnodominerade sektorer

I regleringsbrevet för 2017 fick Forte i uppdrag att slutredovisa den satsning om arbetsmiljön i kvinnodominerade sektorer som genomfördes under 2016. I redovisningen skulle det framgå hur forskningsmedlen fördelats samt hur det fortsatta arbetet med att nyttiggöra forskningsresultaten ska organiseras.

Uppdraget redovisades till regeringen den 31 mars 2017. Som ett led i spridningsarbetet tog Forte också fram en publikation, *10 projekt om arbetsmiljö i kvinnodominerade sektorer*, som populärvetenskapligt presenterar samtliga finansierade projekt. Denna skrift överlämnades till regeringen i samband med återrapporteringen och finns tillgänglig på www.forte.se.

Det fortsatta arbetet med nyttiggörande av forskningsresultaten kommer att ske i samverkan med det tio-åriga forskningsprogrammet inom arbetsliv. Forte fick i uppdrag att inrätta utifrån forskningspropositionen 2016 (prop. 2016/17:50).

4.4 Satsningar i propositionen Forskning och innovation

I regeringens proposition Forskning och innovation (2012/13:30) fick Forte tillsammans med Vetenskapsrådet ansvar för vårdforskning. Samtidigt förstärktes anslaget till vårdforskning samt området åldrande och hälsa. Forte fick också i uppdrag att utarbeta ett program för långsiktigt tvärvetenskapligt forskningsstöd inom alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS).

4.4.1 Forskning inom äldreområdet

Forte har i uppdrag att långsiktigt stödja forskning inom äldreområdet. Forte stödjer förebyggande och hälsofrämjande forskning med ett tvärvetenskapligt perspektiv. Den forskning som Forte stödjer inom äldreområdet behandlar olika aspekter som kan ge vård och omsorg relevanta kunskapsunderlag och stimulera människor att engagera sig i sin egen hälsa.

Ett spår i forskningen handlar om att identifiera de faktorer som är avgörande för åldrandeprocessen och hur denna kunskap på olika sätt kan användas för att främja ett hälsosamt åldrande och minska bördan av funktionsnedsättning i hög ålder. Forte stödjer bland annat forskning som tittar på kopplingen mellan demens och andra åldersförändringar och behov av rehabiliterande insatser, och studier som syftar till att bidra med kunskap för en bättre livskvalitet för personer med demens.

Vad som möjliggör äldre kvinnors och mäns fortsatta delaktighet i samhället är en viktig fråga som belyses av flera forskare. Temat delaktighet återkommer i Forte-finansierad forskning som mer specifikt tittar på vård och omsorg om äldre, och här lyfts också frågor om hur olika individers behov kan mötas på bästa sätt. I denna forskning återfinns även frågor om välfärdsteknik och e-hälsa som nya inslag både i äldres vardag och i vården. Bland den forskning som Forte stödjer inom äldreområdet finns även exempel på metodutvecklande projekt där brukarmedverkan står i centrum.

Under 2017 utlyste Forte projektbidrag särskilt riktade mot äldreområdet, genom utlysningen "Forskning om åldrande och hälsa 2017". De sökande uppmanades att planera forskningen i samverkan med relevanta målgrupper, exempelvis företrädare för äldre, anhöriga, profession och beslutsfattare. I utlysningen efterfrågades forskning om insatser för att stödja ett aktivt och hälsosamt åldrande inom fem utpekade områden. Beslut har fattats utifrån bedömningar av en panel med internationella experter och svenska samhällsrepresentanter. De 6 beviljade projekten startade under 2017.

För att utveckla formerna när det gäller att identifiera och prioritera kunskapsluckor inom äldreområdet ingår Forte i en arbetsgrupp inom *Rådet för styrning med kunskap* (RSK), med fokus på psykisk ohälsa bland äldre. Detta arbete beskrivs ytterligare i avsnitt 4.9. *Samverkan med Rådet för styrning med kunskap*.

I avsnitt 2.2.1 ovan redovisas årets inkomna och beviljade ansökningar för Fortes fem nationella samordningsområden, där området ”Äldre” ingår. Hur Forte har disponerat det särskilda anslaget om 36 miljoner kronor för att stödja forskning inom äldreområdet avrapporteras mer detaljerat i en separat rapport till regeringen i samband med årsredovisningen för 2017.

4.4.2 Vårdforskning

Med utgångspunkt i Fortes åtaganden från forskningspropositionen 2012/13:30 ska Forte stödja vårdforskning och i arbetet samverka med Vetenskapsrådet och Vinnova.

Forte och Vetenskapsrådet samverkar i ett forskningsprogram kring vårdforskning som löper mellan åren 2014–2017. De forskningsprogram som beviljats bidrag har praktisknära karaktär och flertalet med interventionsansats. En halvtidsuppföljning gjordes, och alla program fortskred enligt plan och beviljades fortsatt bidrag. Då programmet är på väg att löpa ut har Forte i samverkan med Vetenskapsrådet förberett att öppna en ny utlysning under 2018.

Forte hade under samma period riktade projektbidrag inom vårdforskning som löpte ut 2016. Vårdforskning finns nu med i den öppna utlysningen och bereds i en fast beredningsgrupp med inriktning på vårdforskning och vårdorganisation. Inriktningen på den forskningen har stämts av med Vetenskapsrådet och Vinnova, och har presenterats på hearingar med närvaro av statssekreterare från de departement som de tre forskningsfinansierarna lyder under (Utbildningsdepartementet, Socialdepartementet och Näringsdepartementet).

Forte är också värd för Vinnvårdprogrammet, som är ett samarbete mellan Forte, Vinnova och SKL. Inom programmet stimuleras praktisknära forskning och innovation inom vård och omsorg samt utveckling av implementeringsforskning och förbättringsarbete inom vården.

4.4.3 Program för forskning inom ANDTS-området

Forte har under året fortsatt arbetet med att utarbeta och fullfölja ett program för långsiktigt tvärvetenskapligt forskningsstöd inom ANDTS-området. En betydande satsning gjordes i och med utlysning av programbidrag under 2016, där riktlinjer gavs om att programmen skulle ha tvärvetenskaplig ansats, och involvera profession och brukare. Fyra olika program beviljades medel, som täcker alla områden inom ANDTS utom dopning. Forte verkar för att upprätthålla kontakt med programmen, och stimulera samverkan mellan dem. Ett första uppföljningsmöte med programmen har hållits under 2017.

För att ytterligare förstärka stödet till forskningsområdet gjordes under 2017 gjordes en utlysning av treåriga projektbidrag. Av 85 inkomna ansökningar beviljades tio bi-

drag inom området. Dessa täckte tillsammans alla ANDTS-områden, inklusive dopning. Forskningsansatserna hade också en stor bredd, från kvalitativt inriktade samhällsvetenskapliga studier till effektstudier av interventioner, vilket visar att våra forskningsbidrag bidrar till forskning av både mång- och tvärvetenskaplig karaktär.

Forte har också regelbunden kontakt med andra finansiärer inom området. Vetenskapsrådet är den enda statliga finansiär som har ansvar inom området, men har hittills fokuserat på grundforskning. Mer regelbunden samverkan har vi med Systembolagets forskningsråd och Svenska spels forskningsråd, för att stämna av våra respektive ansvarsområden och diskutera prioriteringar. Forte har även en ledamot i Systembolagets forskningsråd. För att stärka samverkan med samhällsaktörer inom området har Forte en referensgrupp bestående av företrädare för professioner och enskilda organisationer som arbetar med information och policyarbete i missbruksfrågor. Referensgruppen har träffats en gång under 2017.

Flera av de projekt som Forte beviljar ligger nära tillämpning, exempelvis forskning om internetbehandling av alkohol- och spelproblem, och utvärdering av interventioner. De bedrivs också i samverkan med kliniker eller andra miljöer som arbetar med problembeteende. Andra projekt har mer intresse för policy, och där sker nyttiggörande genom kommunikation och kontakt med myndigheter och organisationer som verkar inom dessa områden. Vi vet att våra forskare bedriver omfattande utåtriktat arbete inom sina områden, men Fortes kommunikationsavdelning bidrar också till spridning av information och kunskap inom området. Genom fortsatt kontakt med de program och projekt vi finansierar kommer vi att följa upp hur resultat från forskningen kan nyttiggöras, och Fortes kommunikationsavdelning kommer också att bidra till att sprida resultat från forskningen.

Fortes åtagande inom finansiering av ANDTS-forskning är för perioden 2017–2019 väl uppnått. För 2017 uppgår det beviljade stödet (nytt och ackumulerat) till 37 miljoner kronor. I avsnitt 2.2.1. ovan redovisas årets inkomna och beviljade ansökningar för Fortes fem nationella samordningsområden, där området ”Socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning” ingår.

4.5 Forskningsbaserad kunskap inom psykisk ohälsa och psykiatri

Forte har under treårsperioden 2014–2016 fördelat medel till verksamhetsnära forskning inom området psykosociala insatser för personer med omfattande och komplicerad psykiatrisk problematik.

I regleringsbrevet för 2017 fick Forte i uppdrag att fördela bidrag till nätverk för samverkan, kommunikation och implementering av den forskning som stötts inom satsningen. En utlysning gjordes till de forskningsmiljöer som fått bidrag inom satsningen på verksamhetsnära forskning. Dessa uppmanades också att engagera andra miljöer i

nätverken. Två forskargrupper, med olika inriktningar på forskningen, inkom med ansökningar. Forte beslutade att tilldela båda forskningsmiljöerna 300 000 kronor vardera i nätverksbidrag.

Forte fick även i uppdrag att göra en mer omfattande utvärdering av ovannämnda satsning. Syftet var bland annat att undersöka i vilken utsträckning projekten bidragit till att utveckla modeller för samverkan mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård och andra aktörer och att identifiera framgångsfaktorer och hinder för utvecklingsarbete. Utvärderingen ska utgöra underlag för nya satsningar inom området. Parallellt fick SBU i uppdrag att göra en analys av forskningsbehov inom psykiatri. Forte och SBU har samrått i genomförandet av sina respektive uppdrag.

Forte har anlitat en extern projektgrupp att genomföra utvärderingen, samt inrättat en referensgrupp med företrädare för psykiatri, socialtjänst, brukarorganisationer och akademi som följt arbetet. Referensgruppen har gett råd inför utvärderingsarbetet och synpunkter i samband med resultatsammanställning. Uppdraget rapporterades till regeringen den 1 februari 2018.

4.6 Åtgärder inom life science-området

Forte redovisade i april 2017 till regeringen hur myndigheten inom ramen för våra uppgifter och uppdrag, bidrar till att främja utvecklingen inom området livsvetenskaper, utifrån uppdraget till den nationella samordnaren för livsvetenskaper (U2015/2022/F).

Forte verkar på olika sätt för att forskning inom livsvetenskaper (life sciences) stärks och breddas. Fortes syn på forskningsområdet är att det bör tolkas brett, och att viktiga komponenter inom området återfinns inom Fortes alla tre huvudområden hälsa, arbetsliv, välfärd.

Inom ramen för den årliga öppna utlysningen beviljar Forte många projekt inom områden som direkt berör livsvetenskaper, och det inte bara inom hälsoområdet. Forte har också gjort riktade satsningar för program och projekt som under 2017 varit pågående. Det gäller exempelvis programbidrag inom vårdforskning tillsammans med Vetenskapsrådet, och särskilda analyser och utlysningar som berör psykisk ohälsa i arbetslivet, i synnerhet i kvinnodominerade sektorer, och återgång i arbete efter sjuk-skrivning.

Hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens insatser för äldre och deras vårdbehov är en stor och växande fråga för välfärdssamhället. Forskning inom dessa områden är viktig, och den måste kombineras med kunskap och förståelse för hur den bäst ska tas tillvara och på ett effektivt sätt nå ut till profession och berörda brukare. En viktig och omdebatterad fråga gäller styrformer, organisation och processer inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

4.7 Kartläggning av ungdomsforskning

Enligt regleringsbrevet till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (U2016/05227/UF, U2016/05429/UF (delvis), U2016/05627/UF) ska Forte under 2017 genomföra en kartläggning av den ungdomsforskning som bedrivits sedan 2008. I kartläggningen ska ingå redovisning av inriktningen på avslutad och pågående forskning och, för avslutad forskning, en sammanfattning av forskningens resultat.

Forte har gett i uppdrag till en extern forskargrupp att genomföra en litteraturoversikt om ojämlika levnadsvillkor för ungdomar (13–25 år) inom ramen för uppdraget för kartläggningen. Översikten kommer att fokusera på tillgång och möjlighet till utbildning, försörjning, boende, inflytande och delaktighet, tillit, hälsa, fritid och organisering, samt utsatthet för brott. Uppdraget ska rapporteras till utbildningsdepartementet i början av 2018.

Forte fick även i uppdrag att redovisa satsningar som 2016 har genomförts på ungdomsforskningens områden. Denna del avrapporterades till regeringskansliet den 31 mars 2017.

4.8 Samverkan med andra statliga forskningsfinansiärer

Generaldirektörerna för Energimyndigheten, Formas, Forte, Vetenskapsrådet och Vinnova ingår i en samordningsgrupp för att utbyta erfarenheter, identifiera gemensamma satsningar och säkerställa effektiva arbetssätt myndigheterna emellan. Under 2017 har samordningsgruppen genomfört tre möten och bl.a. diskuterat driftsfinansiering av MAX IV-laboratoriet, inriktning och former för den Internationella samordningsfunktionen som aviserades i forsknings- och innovationspropositionen samt samverkan mellan myndigheterna i implementeringen av de nationella forskningsprogrammen. Vid ett av mötena deltog styrelseordförandena för respektive myndighet.

Vidare har myndigheterna i olika former samarbetat kring gemensamma regeringsuppdrag, exempelvis stöd för ökad användning av forskningsanläggningar, den gemensamma EU-samordningsfunktionen och styrningen av de strategiska innovationsprogrammen.

I det dagliga arbetet pågår många samarbetsprojekt mellan myndigheterna, i allt från att stötta varandra i enskilda aktiviteter, genomföra gemensamma insatser, utveckla erfarenhetsutbyten och förbättra våra stödsystem. Målet är att utifrån tydliga roller och ansvar komplettera varandra och effektivt bidra till ett svenskt forsknings- och innovationssystem i världsklass.

4.9 Samverkan med Rådet för styrning med kunskap

Rådet för styrning med kunskap (RSK) inrättades 1 juli 2015 och innefattar nio myndigheter, där Forte ingår som enda forskningsmyndighet. Genom Fortes medverkan i

RSK har vi fått unika förutsättningar för en mer kontinuerlig dialog kring myndigheternas riktlinjer för verksamhet inom vård och socialtjänst avseende kunskapsluckor och forskningsbehov. Dessutom stärks förutsättningarna för att öka och snabbare kunna nyttiggöra forskningsresultat i praktiken. Det nära samarbetet med Huvudmannagruppen för statlig kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst (NSK och NSK-S) ger helt nya ingångar för informationsinsamling och dialog. Fortes roll i detta sammanhang är att utgöra den viktiga länken mellan forskning och praktik.

För att utveckla formerna när det gäller att identifiera och prioritera kunskapsluckor inom äldreområdet ingår Forte i en arbetsgrupp inom RSK, med fokus på psykisk ohälsa bland äldre. De kunskapsbehov som identifierades genom olika aktiviteter under 2016 ligger till grund för framtagandet av ett kunskapsstöd rörande hur digital teknik kan främja psykisk hälsa bland äldre. Kunskapsstödet kommer att finnas i olika målgruppsanpassade former och en första presentation görs vid MVTe-mässan (mötesplats välfärdsteknologi och e-hälsa) i januari 2018 (under rubriken Digital teknik som social stimulans för äldre).

Forte har under året aktivt deltagit i en myndighetsövergripande grupp med fokus på brukardelaktighet. Myndigheternas mål med arbetet rörande brukardelaktighet är att öka kvalitet, relevans och tillgänglighet av underlag, rapporter och kunskapsstöd för att långsiktigt förbättra vård och omsorg för patienten/brukaren. Myndigheterna inom Rådet för styrning med kunskap (RSK) arbetar återkommande med liknande uppdrag men utifrån olika fokus. En ökad samordning av myndigheternas samverkan med brukare kan ge ett större helhetsperspektiv av brukarnas situation, minska arbetsbelastningen för patient- och brukarorganisationerna, öka erfarenhetsutbyte mellan myndigheterna samt större samstämmighet i spridning av resultat. Arbetet rapporterades separerat i oktober 2017 inom ramen för RSK:s verksamhet med rubriken *Patient- och brukarorganisationers delaktighet i den statliga styrningen med kunskap*.

Forte har även deltagit i framtagandet av ”Plan för arbetet med välfärdsteknologi” som fastställdes i juni 2017. RSK:s totala arbete redovisas av Socialstyrelsen i en separat rapportering till regeringen.

4.10 Forskningssatsning för ökad kunskap om insatsernas betydelse för återgång i arbete (Rehsam)

Under 2016 genomförde Forte, i samråd med företrädare för Försäkringskassan och SKL, en utlysning för att stödja forskning om vilka rehabiliteringsinsatser och interventioner som leder till återgång i arbete vid psykiska eller muskuloskeletala besvär (S2016/03613/SF). Inom utlysningen inkom totalt 19 ansökningar varav sex forskningsprojekt beviljades medel. Projekten beviljades totalt 29 miljoner kronor, fördelat på 10, 10 respektive 9 miljoner kronor för åren 2017–2019.

Den planerade budgetramen för utlysningen var totalt 70 miljoner kronor över 3 år,

vilket innebär att en betydande del av budgeten som avsatts inte utnyttjades. Utlysningens beredningsgrupp konstaterade att många projekt inte uppfyllde den vetenskapliga kvalitet som krävs för forskningen och i vissa fall inte uppfyllde de krav och instruktioner vi hade formulerat i utlysningen.

I november 2017 fick Forte i uppdrag att genomföra en ny forskningssatsning för ökad kunskap om insatserns betydelser för återgång i arbete, som även omfattar insatser för att förebygga sjukskrivning. Detta efter att Forte, i samråd med SKL och Försäkringskassan, föreslagit för Socialdepartementet former för en ny utlysning. Forte fick enligt sitt förslag också i uppdrag att samordna ett nätverk för de forskningsprojekt som fått bidrag i utlysningen 2016. Nätverket ska syfta till ett långsiktigt lärande genom att forskargrupperna utbyter erfarenheter och kompetens samt möjliggör uppföljning av studierna, både själva genomförandet men också hur forskargrupperna arbetat med samverkan med brukare och arbetsgivare och hur resultaten kommer till användning.

Utlysningen ”Att förebygga sjukskrivning och främja återgång i arbete 2018” öppnades den 14 december 2017, med en budget på 40 miljoner kronor över tre år. Bidragsbeslut i utlysningen planeras till maj 2018.

4.11 Socialfondens temaplattform för hållbart arbetsliv

Under 2017 har ESF-rådet initierat ett samarbete med Forte, i syfte att etablera en temaplattform kring hållbart arbetsliv. I juli tecknade myndigheterna ett samarbetsavtal för två år framåt. Temaplattformen ska bidra till ett effektivare genomförande av Europeiska socialfonden i Sverige. För Forte innebär temaplattformen nya möjligheter att, tillsammans med ESF-rådet, tydligare och på ett bättre sätt lyfta dessa frågor, så att den kunskap som finns kommer så många som möjligt till användning.

Syftet är att skapa en samverkansform som gör det möjligt för arbetsgivare, praktiker och experter att tillsammans nyttiggöra befintlig kunskap och forskning. Socialfondens plattform ska även skapa förutsättningar för en gemensam kunskapsuppbyggnad med ESF-rådet, för att genom framtida insatser bidra till att skapa ett hållbart arbetsliv. Detta ska ske genom att samla kunskap från projekten och analysera dessa, samt relatera detta till befintlig kunskap och forskning.

Samarbetet mellan ESF-rådet och Forte inom ramen för socialfondens temaplattform ”hållbart arbetsliv” har under året etablerats. Arbetet med temaplattformen leds av ett sekretariat som är organiserat inom Fortes verksamhet.

5. Organisation, personal och prestationer

Forte är en myndighet under Socialdepartementet. Myndighetens uppdrag anges i instruktion (SFS 2007:1431, med senare ändringar), aktuella budget- och forskningspropositioner samt regleringsbrev. Forte leds av en styrelse med fullt ansvar och av en generaldirektör som är myndighetschef. Styrelsen består av ordförande och tolv ledamöter med en mandatperiod på tre år. I styrelsen ingår 9 kvinnor och 4 män. Vid myndigheten finns en huvudsekreterare, med ansvar för den vetenskapliga kvaliteten i forskningsfinansieringen. Huvudsekreteraren utses av styrelsen.

5.1 Kompetensförsörjning

För att fullgöra Fortes uppdrag krävs kompetenser inom olika områden; ledning, forskning, administration och kommunikation. Forte arbetar långsiktigt för att säkerställa att myndigheten har medarbetare med rätt kompetens och erfarenhet för samtliga arbetsuppgifter inom myndigheten. Forte har fastställt en plan för myndighetens strategiska arbete med kompetensförsörjning för perioden 2017–2020. Detta arbete ska ses som en integrerad del av myndighetens verksamhetsplanering. Viktiga delar i detta arbete är att identifiera/justera strategiska kompetensbehov i relation till verksamhetens mål och förändringsarbete. Befintlig kompetens inom myndigheten matchas mot kommande behov. Genom ett arbete med individuella kompetensplaner kan utvecklingsinsatser för medarbetare prioriteras i förhållande till de strategiska kompetensbehoven. En avvägning görs också om nya kompetenser ska tillföras genom rekrytering av medarbetare.

Forte har under 2017 rekryterat 7 nya medarbetare. Skälen för den förhållandevis omfattande rekryteringen är dels att ersätta personal som slutat eller beviljats tjänstledighet, men innefattar också en utökning av antalet medarbetare vid myndigheten. Vid utannonsering av tjänster görs en bedömning av nuvarande och framtida kompetensbehov. Genom rekryteringarna under 2017 har myndigheten tillförts kompetenser som bedöms öka Fortes möjligheter att genomföra tillkommande uppdrag och prioriterade satsningar.

Forte har under 2017 mottagit en praktikant inom ramen för praktik i staten. Myndigheten har också påbörjat rekryteringen av en medarbetare inom regeringens satsning på moderna beredskapsjobb i staten.

Vid årets slut var 30 personer anställda vid Forte, 21 kvinnor och 9 män. I ledningsgruppen ingick 3 kvinnor och 2 män. Personalens medelålder under 2017 var 47 år.

5.2 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron uppgick under 2017 till 5,34 procent i förhållande till tillgänglig arbetstid. Sjukfrånvaron har sjunkit sedan 2016 då den låg på 7,25 procent. På en myndighet med ett litet antal anställda påverkar enstaka längre sjukskrivningar (mer än 60 dagar)

sjukfrånvarostatistiken markant. Långtidsjukfrånvaron utgjorde 77,6 procent av den totala sjukfrånvaron. Myndigheten arbetar tillsammans med företagshälsovården i olika rehabiliteringsinsatser för att minska sjukfrånvaron och för att förebygga ohälsa.

Tabell 5.1 Anställdas sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro, procent	2017	2016
Totalt	5,34	7,25
Andel 60 dagar eller mer	4,15	6,78
Kvinnor	7,39	10,05
Män	*	*
Anställda –29 år	*	*
Anställda 30 år – 49 år	1,93	0,62
Anställda 50 år –	7,99	12,26

*) Redovisas ej då antalet understiger 10 personer.

I ovanstående tabell redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av den totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

5.3 Jämställdhetsintegrering i Fortes verksamhet

Tillsammans med 40 andra myndigheter fick Forte år 2015 i uppdrag att ta fram en plan för jämställdhetsintegrering för åren 2016–2018. Flera aktiviteter i planen, som lämnades till regeringen i oktober 2015, har genomförts under 2017. Fortes utgångspunkt är att jämställdhet skall beaktas vid alla former av beslut, remissvar, analyser, utvärderingar och utredningar som tas fram, samt vid såväl intern som extern kommunikation.

5.3.1 Beredning, utbildning och policydokument

Forte har sedan många år haft som mål att ha en jämn könsfördelning i beredningsgrupperna, med åtminstone 40 procent representation av kvinnor och män. Under 2017 har totalt 150 personer deltagit i beredningsarbetet som ordförande, vice ordförande, granskare eller extern granskare. 17 av dessa har deltagit i mer än en beredningsgrupp och kommer för redovisningen att dubbelräknas. Den totala könsfördelningen för 2017 blev 46 % kvinnor och 54 % män. Tabell 5.2 nedan visar könsfördelningen för 2017 uppdelat per roll.

Tabell. 5.2 Könsfördelning i beredningsarbetet uppdelat per roll

Roll	Andel kvinnor	Andel män
Ordförande (inkl vice ordförande)	41%	59%
Granskare	47%	53%
Extern granskare	40%	60%

Under 2017 har Forte påbörjat ett arbete med att ta fram en beredningshandbok och ett utbildningspaket för granskare. Arbetet pågår gällande på vilket sätt beredningshandboken och utbildningspaketet kommer att jämställdhetsintegreras. Genus, mångfald, jämställdhet och jämlikhet kommer att beröras i särskilda delar av beredningshandboken och utbildning.

Under året har en gemensam halvdagsutbildning med en halvdags uppföljning genomförts för Fortes medarbetare. Temat var ”Jämställdhet och normkritiskt tänkande” eller ”Hur gör vi lika rättigheter och möjligheter i Fortes verksamhet?”.

Forte har ett flerårigt samarbete tillsammans med Vinnova, Formas och Energimyndigheten. Detta samarbete har fått ett ökat fokus på inkluderande forskningsfinansiering där jämställdhet har en central roll. Under hösten genomfördes en myndighetsövergripande workshop med temat ”Inkluderande forskningsfinansiering – så når vi fler för ökat genomslag och kvalitet”. Ett resultat från samarbetet kommer innefatta verktyg för att öka graden av inkludering i myndigheternas uppdrag.

Fortes centrala policydokument har under året granskats av extern konsult ur jämställdhetssynpunkt.

5.3.2 Genus- och mångfaldsperspektiv i forskningens innehåll

Inför 2016 års öppna utlysning och för utlysningen av programbidrag inom strategiska forskningsområden införde Forte krav på mångfalds- och genusperspektiv i ansökningarna. Detta för att stimulera att forskningen som Forte finansierar tar hänsyn till olika grupper i samhället på ett medvetet och jämlikt sätt. Forte har under året följt upp hur kravet har tolkats i ansökningarna, samt undersökt på vilket sätt kriterier för hur denna typ av uppgifter i ansökningar ska bedömas. I den öppna utlysningen för 2018 har kriteriet om genus- och mångfaldsperspektiv i ansökningarna omformulerats och beskrivningarna för sökande och bedömare utvecklats. Nytt för 2018 års öppna utlysning är även att sökande ska kommentera könsfördelningen i projektgruppen för att främja jämställdhet både i forskningens innehåll såväl som i forskargrupperns sammansättning.

5.3.3 Nyttiggörande och kommunikation

Forte har som ambition att öka genomslaget av forskning med bäring på de jämställdhetspolitiska målen och har därför, inte minst i ljuset av #metoo-rörelsen, arbetat med att hitta sätt för hur detta kan genomföras. Under december genomförde Forte ett frukostseminarium om forskning om sexuella trakasserier och kunskapsbehov inom området.

Ett flertal andra aktiviteter och skrifter som har genomförts eller tagits fram under året belyser skillnader mellan könen, genusaspekter samt jämlikhetsfrågor. Till exempel tog Forte under året fram en populärvetenskaplig publikation kring de projekt som 2016

finansierats genom en satsning på arbetsmiljön i kvinnodominerade sektorer. De finansierade projekten kommer att inkluderas i de samordningsaktiviteter som planeras inom ramen för det 10-åriga nationella forskningsprogrammet inom arbetsliv.

5.3.4 Genomgång av publikationer ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv

Under våren 2017 genomförde vi en genomgång av utvalt informationsmaterial från Forte, ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. I genomgången kartlades de personer som synliggörs och kommer till tals, med utgångspunkt i Fortes riktlinjer för inkluderande kommunikation. Fler faktorer än kön ingick i genomgången, t.ex. ålder, etnicitet och synlig funktionsnedsättning. Syftet var att synliggöra mönster och brister i vilka personer som representeras i Fortes kommunikation.

Genomgången visade att det finns obalanser i vilka personer som synliggörs i Fortes publikationer, särskilt när det gäller ålder och uppfattad etnicitet. Andelen kvinnor och män som synliggörs och intervjuas är däremot relativt jämn.

En stor obalans finns dock bland författarna till texterna som undersöktes, där merparten är kvinnor. I skriftserien "Forskning i korthet", en serie av korta forskningsöversikter, är könsbalansen dock omvänd. Där är flertalet författare män.

I samband med genomgången identifierade Forte ett antal åtgärder för att uppnå en mer inkluderande kommunikation. De åtgärder som specifikt berör jämställdhetsaspekter handlar om att eftersträva en större andel manliga skribenter, samt att i högre grad använda kvinnliga författare till produktionen av "Forskning i korthet".

5.4 Prestationer

Följande tabeller beskriver på olika sätt kostnader och intäkter som gäller Fortes tre verksamhetsgrenar forskningsstöd, forskningsinformation samt strategi och analys (tabell 5.3). I tabell 5.4 redovisas hur myndighetens kostnad per redovisad prestation utvecklas över de senaste fyra budgetåren.

Tabell 5.3. Kostnader och intäkter fördelade på verksamhetsgrenar

Verksamhetsgren (tkr)	2017	2016	2015	2014
Forskningsstöd				
Lämnade bidrag	612 514	562 545	543 587	567 727
Projekterelaterade kostnader	3 359	4 287	4 448	709
Administrativa kostnader	23 999	22 360	19 659	23 018
Summa kostnader	639 872	589 192	567 694	591 453
Intäkt av anslag/Medel från statsbudgeten	590 358	530 551	535 339	547 575
Andra intäkter än anslag	49 515	58 641	32 355	43 878

Verksamhetsgren (tkr)	2017	2016	2015	2014
Forskningsinformation				
Lämnade bidrag	0	0	0	0
Projektrelaterade kostnader	3 409	7 057	6 144	7 538
Administrativa kostnader	3 782	3 611	1 998	3 415
Summa kostnader	7 191	10 669	8 143	10 953
Intäkt av anslag/Medel från statsbudgeten	6 448	9 362	6 958	9 799
Andra intäkter än anslag	743	1 307	1 185	1 154
Strategi och analys				
Lämnade bidrag	5 474	2 276	20 355	10 921
Projektrelaterade kostnader	9 841	8 637	12 497	12 010
Administrativa kostnader	6 284	6 686	6 908	6 907
Summa kostnader	21 598	17 599	39 759	29 837
Intäkt av anslag/Medel från statsbudgeten	21 058	16 911	39 007	29 141
Andra intäkter än anslag	539	688	752	697

Tabell 5.4. Verksamhetens prestationskostnader

Kostnader	2017	2016	2015	2014
Kostnad per prestation i tkr (kostnad/ansökan)*	25	36	43	30
Kostnad per prestation i % (adm.kostnad/lämnade bidrag)	8%	9%	9%	9%

*) Beräknad som administrativa- och projektrelaterade kostnader inom verksamhetsgrenarna i förhållande till antalet ansökningar

Tabell 5.5 Intäkter, andra än av anslag 2013, 2014, 2015, 2016 och 2017 fördelade på verksamhetsgrenar

Intäkter (tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter av bidrag					
Forskningsstöd	49 506	58 632	32 350	43 756	13 359
Forskningsinformation	739	943	1 033	914	2 114
Strategi och analys	537	686	751	665	1 538
Intäkter av försäljning, förvaltningsanslaget					
Forskningsstöd	0	0	0	0	0
Forskningsinformation	0	360	150	196	0
Strategi och analys	0	0	0	0	0
Finansiella intäkter, förvaltningsanslaget					
Forskningsstöd	9	9	5	12	28
Forskningsinformation	4	4	2	4	10
Strategi och analys	2	2	1	3	7

Intäkter (tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Finansiella intäkter, forskningsanslaget					
Forskningsstöd	0	0	0	110	293
Forskningsinformation	0	0	0	39	104
Strategi och analys	0	0	0	28	76

6. Internationellt

I Fortes underlag till regeringens forskningspolitik 2017–2027 identifierades fem globala megatrender i vårt samhälle: globalisering, urbanisering, klimatförändring, migration samt digitalisering och ny teknologi. Megatrenderna innebär stora utmaningar för våra samhällen, och forskning och innovation ses som viktiga instrument för att finna lösningar. Trenderna ställer krav på omställning samtidigt som de medför nya möjligheter till en hållbar utveckling. Här är ökad internationalisering av svensk forskning viktig både för Sverige och Europa.

Forte arbetar aktivt med att främja internationella forskningssamarbeten och ökad rörlighet både inom och utanför Europa. Under året har Forte tagit fram en internationell strategi för 2017–2020. Den visar hur aktiviteter med internationell dimension ska bidra till och förstärka Fortes arbete utifrån vår övergripande strategiska agenda. Där ingår att verka för genomförandet av Agenda 2030. Strategin är ett stöd vid planering och prioritering av olika aktiviteter och insatser både när det gäller forskningsfinansiering och Fortes egna internationella samverkan. Som exempel på framåtsyftande internationella aktiviteter under året kan nämnas att medarbetare från Forte genomförde en studieresa till Storbritannien för erfarenhetsutbyte om arbete med att samordna och öka nyttan av forskningssatsningar, och att Forte deltog i konferens och möte med internationella forskningsfinansiärer i Dublin om ungas psykiska hälsa.

Forte samverkar med andra finansiärer och organisationer i Sverige kring mycket av vårt internationella arbete för att koordinera och förstärka effekterna av Sveriges insatser. Under 2017 var Sverige värd för den tionde europeiska folkhälsokonferensen, EPH Conference. Forte ingick tillsammans med bland andra Svensk socialmedicinsk förening, SBU, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Karolinska institutet, och Stockholms läns landsting i konferensens lokala stödkommitté. Även inom det globala samarbetsorganet Global Research Council (GRC) hölls i november ett regionalt europeiskt möte i Stockholm, där Forte medverkade i diskussioner om ”Science Diplomacy” och ”Peer Review”.

6.1 EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020

Forte ingår i den svenska organisationen som regeringen har inrättat för att påverka och genomföra EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020. Under 2017 deltog Forte med en biträdande expert i programkommittéarbetet och en biträdande nationell kontaktperson i vardera av samhällsutmaningarna 1 (Hälsa, demografiförändringar och välbefinnande) respektive 6 (Inkluderande, innovativa och reflekterande samhällen).

Under 2017 inledde Forte ett förberedelsearbete inför det kommande nionde ramprogrammet för forskning och innovation inom EU, FP9, som ska ta vid 2021 när Horisont 2020 är slut. Forte bidrog med synpunkter till Utbildningsdepartementet inför

framtagandet av en svensk position om strukturen av FP9. I slutet av året arrangerade Forte ett rundabordssamtal för att diskutera och inhämta forskares och andra aktörers synpunkter och förslag på viktiga forskningsområden och samhällsbehov att adressera i kommande ramprogram. Forte ingår i det nystartade samrådsnätverket för Sveriges arbete med genus- och jämställdhetsfrågor inom det europeiska forskningssamarbetet och bidrog därigenom med synpunkter till Sveriges position kring jämställdhetsfrågor i FP9.

Forte deltar i EU-projektet TO-REACH inom Horisont 2020 som arbetar med att förbereda ett europeiskt gemensamt forskningsprogram för ökad kunskap om hälso- och sjukvårdssystem, organisation och vårdmodeller. Fortes bidrag till arbetet under projektets första år var att kartlägga relevanta nationella strategier, samt att medverka i projektets sessioner på den europeiska folkhälsokonferensen, EPH Conference, i Stockholm. Genom nätverket NORFACE, ett partnerskap mellan europeiska samhällsvetenskapliga forskningsfinansiärer, deltog Forte under året i en utlysning om ojämlikhet: "Dynamics of Inequalities Across the Life-course" som även medfinansierades från Horisont 2020. Flera av ansökningarna där forskare från Sverige ingick stod sig väl i konkurrensen och Forte beslutade att bidra med ca 8 miljoner kronor under 2017–2020 för finansiering av svenskt deltagande i programmet.

Forte driver postdok-programmet COFAS2 för ut- och inresande juniora forskare, med medfinansiering från det förra ramprogrammet, FP7 (Marie Skłodowska Curie Action). Programmet ska avslutas 2018 och under hösten 2017 initierade Forte en extern utvärdering av programmet.

6.2 Nordiska och europeiska samarbeten utanför Horisont 2020

Forte deltar sedan flera år i det nordiska programmet för hälsa och välfärd inom Nordforsk. Forte har bidragit till finansiering av nordiska projekt baserade på registerforskning inom området, och har i år varit med att initiera nordiska forskarskolor för registerforskning. Ett nytt initiativ från Nordforsk är ett gemensamt forskningsprogram om migration och integration. Forte har i samverkan med Vetenskapsrådet kommit överens om att bidra med 5 miljoner kronor var för att starta programmet.

Forte deltar i två gemensamma programplaneringsinitiativ: "More Years Better Lives" (JPI MYBL) - om utmaningar och möjligheter till följd av demografiutvecklingen, och "Neurodegenerative Diseases Research" (JPND) - om orsaker, botemedel och vårdformer för patienter med neurodegenerativa sjukdomar.

I JPI MYBL medfinansierade Forte tillsammans med sju andra länder under 2017 en kunskapssammanställning kring migration och demografi, samt deltog tillsammans med tio andra länder i en gemensam utlysning om välfärdsteknologi för äldre. Utlysningen hade titeln *Åldrande – miljö och digitalisering* och även Vinnova deltog. Fortes och Vinnovas gemensamma information om utlysningen i Sverige nådde ut väl till forskare

i och utanför akademien. Svenska aktörer var väl representerade i de sökande konsortierna och många var framgångsrika i utvärderingen. Av de åtta projekt som de medverkande länderna enades om att finansiera, finns forskare från Sverige med i sex. Det resulterade i Forte-bidrag på 11 miljoner kronor under 2018–2020. Arbetet inom JPI MYBL har stor relevans för Forte, eftersom den demografiska utvecklingen medför stora samhällsutmaningar som skapar kunskapsbehov inom många av Fortes ansvarsområden. Forte har därför valt att avsätta tid för en representant i styrgruppen som driver den strategiska planeringen och utvecklingen av JPI MYBL.

När det gäller JPND har Forte under året tillsammans med Vetenskapsrådet genomfört den svenska delen av en kartläggning av patientdatabaser för forskning inom området. Forte har under året deltagit i planeringen av en utlysning under 2018 för internationella forskningsprojekt inriktade på samverkan mellan sjukvård och socialtjänst, inklusive palliativ vård, för patienter med neurodegenerativa sjukdomar.

Forte är sedan flera år medlem i Science Europe som är ett samarbetsorgan för forskningsfinansierare i Europa. Forte samarbetar med Vetenskapsrådet och Formas när det gäller det svenska deltagandet i Science Europe och företrädare för Forte har medverkat i workshops och beslutandeförsamling (General Assembly) för Science Europe.

Forte var under året partner för en konferens ”Impact of Science” som hölls i Stockholm och där företrädare för forskning och olika samhällsorgan diskuterade samverkan mellan forskning och samhälle.

6.3 Samarbeten med länder utanför Europa

Forte samarbetar med flera organisationer i länder som Sverige har slutit bilaterala avtal eller överenskommelser med. Tillsammans med sydafrikanska Medical Research Council genomförde Forte under 2017 en uppföljningsutlysning om bidrag för samarbetsprojekt mellan forskare i Sverige och Sydafrika. Utlysningen riktades till forskare som tidigare beviljats planeringsbidrag inom områdena ojämlikhet i hälsa respektive hälsosystem och policyfrågor om hälsosystem. Forte deltar i ett mobilitets- och internationaliseringsprogram som koordineras av Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT), för att stimulera och stärka utvecklingen av samarbeten mellan forskare i Sverige och Sydafrika. Under 2017 har Forte beviljat internationaliseringsbidrag till tre svenska projekt inom programmet.

Ansökningarna till utlysningen som initierades under 2016 tillsammans med Indian Medical Research Council, om bidrag till samarbetsprojekt för forskning om åldrande och hälsa, granskades under 2017. Forte fattade beslut om fyra bidrag till svensk-indiska samarbetsprojekt och ett planeringsbidrag för sammanlagt 12 miljoner kronor. Forte deltog i det åttonde Joint Working Group-mötet mellan de indiska och svenska regeringarna den 23 oktober på Socialdepartementet, under MoU om samarbete inom

hälso- och sjukvård samt folkhälsa. På mötet diskuterades bland annat nya samarbetsområden mellan Forte och indiska samarbetspartners. Forte deltog även i delegation till New Delhi vid det femte mötet för Joint Committee för forskning och teknologi den 12 januari 2017.

Forte deltar i ett samarbete mellan flera svenska forskningsråd och kinesiska Natural Science Foundation of China. Under perioden 2014–2018 har Forte inom samarbetet finansierat ett projekt om antibiotikaresistens. Utlysningen 2017 hade inriktningarna *Disease due to environmental impact or life style factors* och *Treatment of chronic disease*, där i synnerhet det första området är mycket relevant för Forte. Forte beslutade att delta med finansiering av svensk-kinesiska samarbetsprojekt inom utlysningen om totalt 10 miljoner kronor under 2019–2020.

Forte stödde även under 2017 Luxembourg Income Study, en komparativ databas om inkomstförhållanden i olika länder, som används av forskare i Sverige och många andra länder.

I 2017 års utlysningar av internationella konferensbidrag samt gästforskarbidrag för inresande forskare från andra länder och utresande forskare från Sverige, delade Forte ut sex bidrag för internationella konferenser och sammanlagt 15 gästforskarbidrag, varav åtta till inresande och sju till utresande.

6.4 Nationell samverkan för internationalisering

Genom EU-samordningsfunktionen, som koordineras av Vinnova, deltog Forte även under 2017 i det svenska arbetet med genomförandet av European Research Agenda (ERA) och med att stärka det svenska deltagandet i olika europeiska partnerskapsprogram i och utanför Horisont 2020.

Forte ordnade inom ramen för NCP-uppdraget, i samarbete med Vinnova, aktiviteter för att öka deltagandet av svenska forskare och andra samhällsaktörer i Horisont 2020. I forskningspropositionen 2016 fick Vinnova i uppdrag att, i samverkan med andra forskningsfinansiärer, inrätta en funktion för samordning av internationella forsknings- och innovationssamarbeten utanför EU. Forte deltar aktivt i formandet av funktionen.

Forte beslutade att delta med totalt 9 miljoner kronor i en gemensam utlysning tillsammans med Vetenskapsrådet, Formas och Sida, med titeln ”*Sustainability and resilience. Tackling consequences of climate and environmental changes in low-income countries*”. Utlysningen tar avstamp i de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, som uttrycker en allt starkare syn på att samhällsutmaningarna är globala och kräver gemensamma ansträngningar. Utlysningen är i samklang med regeringens politik för global utveckling och syftet med att finansiera samarbetsprojekt mellan forskare i Sverige och i låginkomst- eller lägre

medelinkomstländer är att utöver kunskapsutveckling även bidra till kapacitetsuppbyggnad i samarbetsländerna.

7. Kommunikation

Fortes kommunikation syftar till att kommunicera myndighetens verksamhet, skapa kännedom om och intresse för Forte-finansierad forskning samt att främja en aktiv dialog kring myndighetens ansvarsområden. Målet är att såväl forskarsamhället som övriga berörda aktörer i samhället ska uppleva att Forte-finansierad forskning är relevant, av hög kvalitet och att de kan dra nytta av och omsätta forskningen i sin verksamhet. Det övergripande målet är att bidra till att forskning finansierad av Forte kommer till nytta i samhället.

7.1 Målgruppsanpassad och effektiv kommunikation

Prioriterade målgrupper för Fortes kommunikation är forskarsamhället, regeringskansli och riksdag, myndigheter, kommuner och landsting samt brukar- och patientorganisationer. Forte kommunicerar och samverkar med dem genom olika kanaler och aktiviteter som till exempel konferenser, möten och seminarier, nätverk, nyhetsbrev, rapporter, forte.se och sociala medier. En av framgångsfaktorena är att de olika aktiviteterna och kanalerna samverkar och därmed stärker varandra. Under året har målsättningen varit att i ännu större utsträckning integrera kommunikationen i myndighetens löpande verksamhet för att på detta sätt bidra till att verksamhetsmålen nås.

Under 2017 har Forte lagt ett stort kommunikationsfokus på de två tioåriga nationella forskningsprogram om tillämpad välfärd och arbetsliv, som regeringen beslutade om i forskningspropositionen ”*Kunskap i samverkan*” i april. Information om programmen har spridits i omvärlden och flera dialogmöten, hearings och en utlysning har genomförts. Kommunikationen kring de nationella programmen sker också i samverkan med Formas och Vetenskapsrådet.

Genom skriftserien ”*Forskning i korthet*” har Forte utvecklat en effektiv form för kommunikation och samverkan. Det är en serie forskningsöversikter som kortfattat beskriver kunskapsläget inom ett avgränsat område. Även kunskapsluckor och forskningsbehov inom området lyfts fram. Varje nummer tas fram av en grupp forskare och samhällsföreträdare och granskas av minst en utomstående forskare. Efterfrågan på de olika rapporterna har varit stor. Med dessa rapporter nås forskare, politiker och andra aktörer inom området.

7.2 Konferenser, seminarier och möten

Under 2017 har Forte arrangerat drygt tjugofem konferenser, seminarier och hearings i egen regi och i samverkan med andra aktörer. Konferenser, seminarier och olika möten är den effektivaste formen för att nå målen att skapa dialog kring forskningsrådets ansvarsområden samt för att målgrupperna ska uppleva att de kan dra nytta av forskningen i sin verksamhet. Ett viktigt resultat är att det knyts nya kontakter mellan forskare och olika aktörer inom de specifika områdena och att nya samarbeten inleds.

Forte arrangerar regelbundet kostnadsfria frukostseminarier, där forskare får möjlighet att presentera kunskapsläget på samhällsrelevanta områden och där samhällsföreträdare och praktiker får möjlighet att diskutera frågeställningar. Frukostseminarierna är ofta fullsatta, med omkring 120 deltagare från akademi, regering och riksdag, brukarorganisationer, myndigheter, kommun och landsting samt media. Under 2017 har Forte bland annat arrangerat seminarier under rubrikerna *”Ångest och depression hos äldre”*, *”Sjukfrånvaro, rehabilitering och återgång i arbete”*, *”Intellectuell funktionsnedsättning och arbete”*, *”Segregation”* och *”Sexuella trakasserier”*. Alla Fortes frukostseminarier filmas för att kunna spridas till en större målgrupp, även geografiskt.

Under Almedalsveckan arrangerade Forte två fullsatta seminarier *”Bättre insatser för unga som varken arbetar eller studerar”* (tillsammans med Samordnaren för unga som varken arbetar eller studerar) och *”Orka jobba! Så kan fler behålla och återfå arbetsförmågan”*. Dessutom medverkade medarbetare från Forte i ett flertal andra seminarier.

Forte är samverkanspartner och medarrangör till *”Forum för Forskningskommunikation”* i samband med Vetenskapsfestivalen i Göteborg, ett seminarium som riktar sig till kommunikatörer vid universitet och högskolor och som samlar ca 400 deltagare.

Forte har under året även medverkat som partner i ett antal externa konferenser, möten och seminarier. Några av dessa är:

- *European Public Health Conference – Sustaining resilient and healthy communities* med 2 000 deltagare från hela världen.
- *Social Innovation Summit*, en mötesplats för ny kunskap om social innovation för att möta samhällsutmaningar.
- *Uppsala Health Summit*, en internationell, årligt återkommande mötesplats om hur vi kan använda kunskap från forskning och innovationer för bättre hälsa och bättre vård.
- *Impact of Science 2017*, om globala instrument som har visat sig effektiva för att stimulera forskningens vetenskapliga kvalitet och dess effekter på samhället.
- *2nd International Young Carers Conference* om barn som anhöriga och unga omsorgsgivare.
- *Forskarseminarium i Umeå*, en årlig mötesplats för teoretiker och praktiker som är verksamma inom socialförsäkringen.
- *Socialtjänstforum*, en årlig konferens som riktar sig till yrkesverksamma inom socialt arbete, forskare och politiker/beslutsfattare.
- *Dementia Forum X*, en konferens som för samman internationella makthavare i en global insats mot demens.

7.3 Webb

Fortes webbplats, Forte.se, är en viktig plattform för effektiv kommunikation till våra målgrupper. Här samlas all information som rör Fortes verksamhet, utlysningar, finansierade projekt, nya satsningar, kommande evenemang, publikationer, artiklar och mer. Forte.se är framför allt ett viktigt verktyg för att utföra vårt uppdrag att finansiera forskning, och den riktar sig i första hand till forskare som är intresserade av finansiering från Forte.

Vi arbetar löpande och aktivt för att Forte.se ska upplevas som relevant, informativ och användarvänlig. Under 2017 har vi genomfört ett flertal förändringar gällande såväl innehåll som design och funktionalitet. I samband med att Fortes årliga öppna utlysning öppnade i december 2017 introducerade vi en chattfunktion där sökande forskare snabbt kan få kontakt med medarbetare på Forte. Kommunikationen kring ansökningsprocessen kommer att följas upp genom en enkät till alla sökande i samband med att utlysningen stänger i februari 2018. På så sätt stärker vi relationen till våra målgrupper och får underlag för att ytterligare förbättra Forte.se.

Under året har Fortes webbplats haft 170 000 externa besök, en liten ökning från 2016, då antalet var 166 200. Avvisningsfrekvensen, dvs. antalet besök där personen lämnar webbplatsen direkt från ingångssidan, har minskat från 32,5 till 23,6 procent. Sedan 2015, då Forte lanserade en ny webbplats med ny design, har avvisningsfrekvensen minskat med drygt 32 procentenheter. Det är en indikation på att Fortes webbplats blivit mer relevant, sökmotoroptimerad och användarvänlig.

7.4 Nyhetsbrev

Genom Fortes nyhetsbrev får våra målgrupper och intressenter löpande information från Forte direkt till sin e-post. Antalet prenumeranter har ökat varje år sedan utgivningen startade. Under 2017 har Forte gett ut 10 svenska och 3 engelska nyhetsbrev. Den sista december prenumererade totalt 4 681 personer på det svenska nyhetsbrevet. Det engelska nyhetsbrevet hade 555 prenumeranter i slutet av året.

7.5 Sociala medier

Forte använder sociala medier för att sprida pågående forskning och forskningsresultat, skapa dialog och kommunicera målgruppsanpassat till våra målgrupper. Till skillnad från Fortes webbplats och nyhetsbrev, som framför allt används av personer som har en tidigare relation till Forte, är sociala medier viktiga för att nå nya målgrupper och personer.

Antalet följare på Twitter, vår största sociala medier-kanal, ökade med 23,5 procent under året. På Facebook ökade antalet följare med 31,3 procent och på LinkedIn ökade antalet följare med 27,1 procent. I slutet av 2017 följdes Forte av totalt 3 312 personer i dessa kanaler sammanslaget.

Alla seminarier och konferenser som Forte arrangerar filmas och publiceras på vår YouTube-kanal. Under året har vi publicerat 7 nya filmer. Sammantaget har filmerna på vår YouTube-kanal visats nästan 9 500 gånger under året. Det är en minskning med 24 procent från 2016, då vi publicerade ett stort antal filmer (35 stycken) i samband med forskningskonferensen Forte Talks 2016.

7.6 Publikationer

Under 2017 har Forte gett ut sex publikationer: *"10 projekt om arbetsmiljö i kvinnodominerade sektorer"*, *"Rehabilitering och samordning – slutrapport"*, i serien Forskning i korthet: *"Ångest och depression hos äldre"*, *"Segregation – vad menas och hur mäts den?"*, *"Intellektuell funktionsnedsättning och arbete"*. Översikten om *"Intellektuell funktionsnedsättning och arbete"* togs också fram i en lättläst version.

Sammanlagt har drygt 664 beställningar inkommit på 1 865 exemplar. Publikationerna har dessutom laddats ned och lästs 6 256 gånger via Fortes webbplats. Den faktiska spridningen är större i och med att publikationerna även sprids vid mässor, konferenser och seminarier. Störst efterfrågan har det varit på publikationerna *"Psyisk ohälsa, arbetsliv och sjukskränvaro"*, *"Forskning i korthet: Ångest och depression hos äldre"* samt *"Rehabilitering och samordning – slutrapport"*.

Med Fortes publikationer når forskningen och forskningsresultaten ut till en bred målgrupp. Den största gruppen är privatpersoner, kommuner och landsting, myndigheter, forskarsamhället samt olika brukarorganisationer. Genom organisationen Utbudet, där skolor kostnadsfritt kan beställa lärar- och elevmaterial, har vi under året spridit publikationen *"Mitt huvud och världen"*, en skrift om psykisk hälsa riktad till unga. Den har under året spridits i 12 000 exemplar till framför allt elever och lärare på skolor över hela landet. *"Forte Magasin"* har också kunnat beställas av skolor via denna kanal.

7.7 Stöd till kommunikation och samverkan

I samverkan med andra forskningsfinansiärer ger Forte stöd till att utveckla kommunikation av forskning. Forte har under året gett stöd till ett antal nationella och internationella konferenser och tidskrifter och är delägare i webbportalen forskning.se vars uppdrag är att sprida forskningsresultat till en bredare målgrupp i samhället.

Sedan flera år är vi medfinansiär till *"Forskar Grand Prix"*, ett evenemang där forskare på ett lättbegripligt sätt ska presentera sin forskning och därefter bli bedömda av en jury. Skolelever är en viktig målgrupp för detta evenemang.

Expertsvar är en tjänst som med syfte att skapa kontakt mellan forskare och journalister. Forte medverkar genom att svara på journalisters frågor inom myndighetens verksamhetsområden.

Som en av myndigheterna i RSK, rådet för styrning med kunskap, står Forte bakom portalen kunskapsguiden.se. Forte ger även bidrag till organisationen Vetenskap & Allmänhet och till tidningen Forskning och Framsteg.

FINANSIELL REDOVISNING

1. Resultaträkning

(tkr)	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	47 299	47 976
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	0	360
Intäkter av bidrag	3	3 359	4 287
Finansiella intäkter	4	15	15
Summa		50 673	52 639
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-33 721	-32 853
Kostnader för lokaler	6	-2 966	-2 776
Övriga driftkostnader	7	-13 068	-15 922
Finansiella kostnader	8	-81	-229
Avskrivningar och nedskrivningar		-837	-860
Summa		-50 673	52 639
Verksamhetsutfall		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		570 565	508 846
		40 143	45 508
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag			
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	9	7 280	10 466
Lämnade bidrag	10	-617 988	-564 821
Saldo		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING		0	0

2. Balansräkning

(tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	11	4	15
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	12	214	321
Summa		217	336
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	232	387
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	892	1 456
Summa		1 124	1 842
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	15	763	605
Övriga kortfristiga fordringar	16	51	59
Summa		815	664
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	17	595	866
Övriga upplupna intäkter	18	0	300
Summa		595	1 166
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	19	-6 102	-9 027
Summa		-6 102	-9 027
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		20 775	26 483
Summa		20 775	26 483
SUMMA TILLGÅNGAR		17 423	21 463

(tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Avsättningar			
Övriga avsättningar	20	452	388
Summa		452	388
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	21	1 341	2 178
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		1 248	1 075
Leverantörsskulder		604	482
Övriga kortfristiga skulder	22	800	684
Summa		3 993	4 420
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	23	2 187	3 377
Oförbrukade bidrag	24	10 791	13 278
Summa		12 978	16 655
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		17 423	21 463

3. Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enl. regl.brev	Indrag- ning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
Uo 09 7:1 ap. 1	25						
Ramanslag							
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd:							
Förvaltning (Ramanslag)		884	33 998	0	34 882	-34 059	823
Uo 09 7:2 ap. 1	26						
Ramanslag							
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd:							
Forskning (Ramanslag)		25 115	546 998	-25 115	546 998	-532 814	14 184
Uo 09 4:5 ap. 12	27						
Ramanslag							
Äldrepolitiken Forskning inom äldreområdet (Ramanslag)		137	36 000	-137	36 000	-36 000	0
Uo 14 2:5 ap. 3	28						
Ramanslag							
Arbetslivspolitik Forskning om arbetsliv. Forte (Ramanslag)		0	15 000	0	15 000	-15 000	0
SUMMA		26 135	631 996	-25 251	632 880	-617 874	15 006

4. Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen

Anslag/ Anslags- benämning (tkr)	Not	Tilldelat bemyn- digande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år			
					2018	2019	2020	2021
Uo 09 7:2 ap. 1	29							
Ramanslag								
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd:								
Forskning		1 039 000	928 677	952 074	492 045	321 325	121 304	17 400
Uo 09 4:5 ap. 12	30							
Ramanslag								
Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet								
Forskning inom äldreområdet		70 000	52 000	61 000	36 000	25 000	0	0
Summa		1 109 000	980 677	1 013 074	528 045	346 325	121 304	17 400
Uo 14 2:5 ap. 3	31							
Ramanslag								
Forskning om arbetsliv: Forte		15 000	30 000	15 000	15 000	0	0	0
SUMMA		1 124 000	1 010 677	1 028 074	543 045	346 325	121 304	17 400

5. Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

5.1 Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV:s) föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 50 tkr bokförts som periodavgränsningsposter. Motsvarande beloppsgräns föregående år var 10 tkr.

Kostnadsräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr.o.m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2016 som var 113 tkr har år 2017 minskat med 10 tkr.

5.2 Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Avskrivning sker enligt plan. Den är baserad på anläggningstillgångens anskaffningsvärde och uppskattad ekonomisk livslängd. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

- 3 år Datorer och kringutrustning
- 5 år Förbättringsutgifter på annans fastighet
- 5 år Övriga kontorsmaskiner
- 5 år Inredningsinventarier
- 5 år Immateriella tillgångar

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

5.3 Ersättningar och uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag

Fortes ska, enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under 2017. Uppgifterna redovisas för ledamöterna i Fortes styrelse, inklusive Fortes generaldirektör. För dessa personer redovisas också uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter och aktiebolag.

Ledamöter och ersättare	Ersättning från Forte (tkr)	Övriga styrelse- och rådsuppdrag
Abrahamsson, Lena	30	Arbetsmiljöverkets insynsråd
Alfredsson, Lars	30	Altiba AB, Elsa Science AB
Andersson Gäre, Boel	30	Allmänna Barnhuset AB, Sätra Bruk AB
Bergold, Joa	30	-
Börjesson, Åsa	30	-
Hartman, Laura	30	Iris utvecklingscenter Fastighets AB, Laura Hartman AB
Ingvar, Martin	60	Brain Business AB, Whatru41 AB
Jaarsma, Tiny	30	-
Jakobsson, Kristina	30	Toxikologiska rådet (Kemikalieinspektionen)
Lindgren, Urban	30	-
Meeuwisse, Anna	30	-
Möller, Claes	30	Kryomobil AB
Ethel Forsberg (Generaldirektör, Forte)	1361	Ethel Forsberg AB, Swecare AB

5.4 Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av den totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Tabell 5.1 Anställdas sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro, procent	2017	2016
Totalt	5,34	7,25
Andel 60 dagar eller mer	4,15	6,78
Kvinnor	7,39	10,05
Män	*	*
Anställda <29 år	*	*
Anställda 30 år – 49 år	1,93	0,62
Anställda 50 år –	7,99	12,26

*) Redovisas ej då antalet understiger 10 personer.

5.5 Noter

Noter till resultaträkning (tkr)		2017	2016
Not 1	Intäkter av anslag		
	Förvaltningsanslaget*	34 049	32 343
	Forskningsanslaget, mm (övrig verksamhet förutom transferering)	13 250	15 633
	Summa	47 299	47 976
	*Förändring av semesterlöneskuld (-10 tkr) belastar anslaget men bokförs ej i RR		
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Övriga intäkter	0	360
	Summa	0	360
Not 3	Intäkter av bidrag		
	<i>Bidrag från statliga myndigheter:</i>		
	Kammarkollegiet: För forskningsbaserad kunskap inom psykisk ohälsa	1 400	0
	Kammarkollegiet: För forskning om ungdom.	500	500
	Försäkringskassan: För insatsers betydelse för återgång i arbete.	154	0
	Socialstyrelsen: För konferens kring vårdforskning 2017.	0	100
	Folkhälsomyndigheten: För konferens kring vårdforskning 2017.	0	100
	Statens beredning för utv. av med.: För konferens kring vårdforskning 2017.	0	100
	Periodiseringsposter	-971	-302
	Summa	1 083	498
	<i>Bidrag från övriga organisationer:</i>		
	Vårdalstiftelsen: för finansiering av ett antal projekt, periodisering	2 225	3 688
	EU-institutioner: nya bidrag för ett antal olika EU-deltagande	6 099	452
	EU-institutioner: för ett antal olika EU-deltagande, periodisering	-6 048	-351
	Summa	2 276	3 789
	Summa intäkter av bidrag	3 359	4 287
Not 4	Finansiella intäkter		
	Övriga ränteintäkter på lån i RGK	15	15
	Summa	15	15
	Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.		
Not 5	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	20 999	20 803
	<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	5 349	6 091
	Sociala avgifter	11 354	10 891
	Övriga kostnader för personal	1 368	1 156
	Summa	33 721	32 853

Noter till resultaträkning (tkr)		2017	2016
Not 6	Kostnader för lokaler		
	Kostnader för lokaler	2 966	2 776
	Summa	2 966	2 776
Not 7	Övriga driftkostnader		
	Reparationer och underhåll	59	32
	Resor, representation, information	1 784	1 791
	Köp av varor	96	631
	Köp av tjänster	10 145	11 643
	Övrigt	984	1 825
	Summa	13 068	15 922
Minskade konsultkostnader i Prismaprojektet.			
Not 8	Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto på Riksgäldskontoret	78	228
	Övriga finansiella kostnader	3	1
	Summa	81	229
Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ. Detta har lett till en kostnad för de insatta medlen hos Riksgälden.			
Not 9	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	Medel från Vårdalstiftelsen för olika projekt, periodiseringsposter	3 000	5 601
	Medel från EU-institutioner för COFAS mm, periodiseringsposter	4 280	4 023
	Medel från EU för COFAS-projekt mm	0	842
	Summa	7 280	10 466
Not 10	Lämnade bidrag		
	Statliga myndigheter	552 086	537 705
	Landsting och kommun	14 024	5 634
	EU-institutioner	47	500
	Övriga länder o internationella organisationer	33 981	3 284
	Övriga organisationer och ideella föreningar	4 836	4 376
	Privata företag och ekon.föreningar	12 776	13 322
	Enskilda personer	238	0
	Summa	617 988	564 821

Noter till balansräkning (tkr)		2017-12-31	2016-12-31
Not 11	Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	5 918	5 918
	Summa anskaffningsvärde	5 918	5 918
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 903	-5 893
	Årets avskrivningar	-11	-11
	Summa ackumulerade avskrivningar	-5 914	-5 903
	Utgående bokfört värde	4	15
Not 12	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	720	372
	Årets anskaffningar	0	348
	Summa anskaffningsvärde	720	720
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-399	-269
	Årets avskrivningar	-107	-130
	Summa ackumulerade avskrivningar	-506	-399
	Utgående bokfört värde	214	321
Not 13	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	773	773
	Årets anskaffningar	0	0
	Summa anskaffningsvärde	773	773
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-387	-232
	Årets avskrivningar	-155	-155
	Summa ackumulerade avskrivningar	-542	-387
	Utgående bokfört värde	232	387
Not 14	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	6 256	6 192
	Årets anskaffningar	0	64
	Summa anskaffningsvärde	6 256	6 256
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 800	-4 237
	Årets avskrivningar	-564	-564
	Summa ackumulerade avskrivningar	-5 364	-4 800
	Utgående bokfört värde	892	1 456
Not 15	Fordringar hos andra myndigheter		
	Kundfordringar	0	105
	Fordran ingående mervärdesskatt	763	500
	Summa	763	605
Not 16	Övriga kortfristiga fordringar		
	Lunchkuponger	47	46
	Trygghetsstiftelsen	4	13
	Summa	51	59

Noter till balansräkning (tkr)		2017-12-31	2016-12-31
Not 17	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	595	623
	Övriga förutbetalda kostnader	0	243
	Summa	595	866
Not 18	Övriga upplupna intäkter		
	Övriga upplupna intäkter inomstatliga	0	300
	Summa	0	300
Not 19	Avräkning med statsverket		
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	-8 256	998
	Redovisat mot anslag	583 814	524 481
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-580 940	-533 735
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	-5 382	-8 256
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-884	-1 533
	Redovisat mot anslag	34 059	32 354
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-33 998	-33 618
	Återbetalning av anslagsmedel	0	1 913
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-823	-884
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	113	124
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-10	-11
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	103	113
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	34 927	24 950
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-615 867	-558 685
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	580 940	533 735
	Övriga fordringar /skulder på statens centralkonto	0	0
	Summa Avräkning med statsverket	-6 102	-9 027
Not 20	Övriga avsättningar		
	Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder		
	Ingående balans	388	326
	Årets förändring	63	62
	Utgående balans	452	388

Noter till balansräkning (tkr)		2017-12-31	2016-12-31
Not 21	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	2 178	2 625
	Under året nyupptagna lån	0	412
	Årets amorteringar	-837	-859
	Utgående balans	1 341	2 178
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	4 000	4 000
Not 22	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	800	682
	Övriga kortfristiga skulder	0	2
	Summa	800	684
Not 23	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner och löner inklusive sociala avgifter	1 962	2 239
	Övriga upplupna kostnader	225	1 138
	Summa	2 187	3 377
Not 24	Öförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet varav som förväntas tas i anspråk:	7 365	6 395
	<i>inom tre månader</i>	1 841	1 600
	<i>mer än tre månader till ett år</i>	5 524	4 795
	Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	3 426	6 883
	Summa	10 791	13 278

Noter till anslagsredovisning (tkr)

Not 25 Uo 09 7:1 ap.1 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Förvaltning (Ramanslag)

Forte disponerar en anslagskredit på 1 020 tkr. Krediten är ej utnyttjad. Anslaget är räntebärande och överförs med en tolfedel till räntekontot hos Riksgäldskontoret.

Not 26 Uo 09 7:2 ap.1 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Forskning (Ramanslag)

Forte disponerar en anslagskredit på 16 410 tkr. Krediten är ej utnyttjad. Anslaget är icke räntebärande s k SCR.

Finansiella villkor för anslag 7:2 ap. 1

Anslaget ska finansiera olika former av stöd till forskning och internationellt forskningssamarbete, utvärderingar, beredningsarbete, kommunikationsinsatser, konferenser samt vissa resor och seminarier som är kopplade till forskningsstödet.

Forskningsmedel bör så långt som möjligt utbetalas med högst en tolfedel av anslaget före utgången av varje månad i enlighet med av rådet fattade beslut.

Medel får ej användas för stipendier som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan studiefinansiering för doktorander.

Bidrag till forskningsprojekt vid universitet och högskolor ska omfatta medel för direkta och indirekta kostnader i samma proportioner som beräknats för projektet i sin helhet.

Anslaget ska finansiera strategiska satsningar på 40 miljoner kronor i enlighet med vad som föreslogs i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1). Dessa medel får användas först efter särskilt beslut av regeringen.

Anslaget ska finansiera strategiska satsningar i enlighet med vad som presenterades i propositionen *Ett lyft för forskning och innovation* (prop. 2008/09:50, bet. 2008/09:UbU4, rskr. 2008/09:160) samt propositionen *Forskning och innovation* (prop. 2012/13:30, bet. 2012/13:UbU3, rskr. 2012/13:151).

Forte ska använda minst:

- 20 000 000 kr för ett tvärvetenskapligt forskningsprogram om alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel,
- 20 000 000 kr för arbetslivsforskning,
- 40 000 000 kr för vårdforskning,
- 50 000 000 kr för forskning om äldre och hälsa.

Not 27 Uo 09 4:5 ap.12 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet

Forskning inom äldreområdet (Ramanslag)

Enligt regeringsbeslut S2017 /03852/FST tilldelas Forte 36 Mkr inom ovanstående anslagspost. Anslaget är icke räntebärande.

Noter till anslagsredovisning (tkr)

Not 28 Uo 14 2:5 ap.3 Arbetsmarknad och arbetsliv

Forskning om arbetsliv (Ramanslag)

I regleringsbrevet till Arbetsmiljöverket, A2016/02507/ARM, A2016/02422/SV (delvis) tilldelas Forte ett anslag på 15 Mkr för utgifter för att finansiera forskning om arbetsliv. Anslaget är icke räntebärande.

Beställningsbemyndigande

Not 29 Uo 09 7:2 ap.1 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Forskning (Ramanslag)

Utfallet ligger inom den tilldelade bemyndiganderamen för anslaget.

Not 30 Uo 09 4:5 ap.12 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken:
Forskning inom äldreområdet (Ramanslag)

Utfallet ligger inom den tilldelade bemyndiganderamen för anslaget.

Not 31 Uo 14 2:5 ap. 3 Forskning om arbetsliv:
Ramanslag

Utfallet ligger inom den tilldelade bemyndiganderamen för anslaget.

6. Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 000	4 000	4 500	4 500	4 000
Utnyttjad	1 341	2 178	2 625	3 242	402
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteutgifter	0	0	0	198	517
Räntekostnader	78	228	105	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Avgiftsintäkter	0	360	150	195	0
Anslagsskredit					
Beviljad anslag 09 7:1 ap.1	1020	1009	862	857	776
Utnyttjad anslag 09 7:1 ap.1	0	0	380	539	776
Beviljad anslag 09 7:2 ap.1	15 172	15 172	15 341	15 373	14 231
Utnyttjad anslag 09 7:2 ap.1	0	0	0	0	0
Anslagssparande					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande 09 7:1 ap.1	823	884	-380	-539	-776
Anslagssparande 09 7:2 ap.1	14 184	25 115	1 913	7 138	15 127
Anslagssparande 09 4:5 ap.12	0	137	500	538	0
Anslagssparande 14 2:5 ap.3	0	0	1 352	-	-
Bemyndiganden					
<i>Anslag 09 7:2 ap.1 Forskning</i>					
Tilldelade	1 039 000	1 000 000	961 000	973 000	877 000
Summa gjorda åtaganden	952 074	928 677	933 965	946 334	827 149
<i>Anslag 09 4:5 ap.12 Forskning inom äldreområdet</i>					
Tilldelade	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Summa gjorda åtaganden	61 000	52 000	48 150	53 290	46 300
<i>Anslag 14 2:5 ap. 3 Forskning om arbetsliv</i>					
Tilldelade	15 000	30 000	0	0	0
Summa gjorda åtaganden	15 000	30 000	0	0	0
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	27	26	25	23	22
Medelantalet anställda (st)	32	29	30	26	24
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 843	1 983	2 031	2 307	1 824

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Kapitalförändring*					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

*) Fr.o.m. år 2009 avräknas anslag kostnadsfritt och därför blir årets kapitalförändring +/- 0.

Årsredovisningens undertecknande

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 15 februari 2018

Martin Ingvar, ordförande

Lena Abrahamsson, ledamot

Lars Alfredsson, ledamot

Boel Andersson Gäre, ledamot

Joa Bergold, ledamot

Åsa Börjesson, ledamot

Laura Hartman, ledamot

Tiny Jaarsma, ledamot

Kristina Jakobsson, ledamot

Urban Lindgren, ledamot

Anna Meeuwisse, ledamot

Claes Möller, ledamot

Ethel Forsberg, generaldirektör Forte

Forte initierar och finansierar forskning för att främja människors arbetsliv, hälsa och välfärd

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Postadress Box 894, 101 37 Stockholm

Besöksadress Östra järnväggsgatan 27

Tel 08 775 40 70

E-mail: forte@forte.se www.forte.se